

järvateataja

KESK-EESTI AJALEHT / ILMUB 1926. AASTAST

LAUPÄEV, 29. märts 2014 Nr 36

Loe värsked uudiseid www.jt.ee

Hind 0,90 €

Kabinet:

Amblas on tunda ajaloo hõngu.

lk 4

Madis Kimmel:

laupäevahommik on «Maa-hommiku» päralt.

lk 5

Tänase lehe vahel ilmub ajakiri teadlikule tarbijale Osuti. Ainult tellijatele!

OSUTI

Kultuurikeskuses algas invatõstuki paigaldus

Üleeile hommikul alustas Paide kultuurikeskus invatõstuki paigaldamist. Invatõstuk saabus Itaalia tehast kolmapäeval.

Tõstuk tuleb ühe peatrepi äärelle, nii pääsevad liikumispuudega inimesed kerge vaevaga suurde saali.

Invatõstuki soetuse võttis oma südameasjaks Paide Lions klubi Paide Bastion kaks aastat tagasi, hakates selleks annetusi koguma. Esimese aastaga koguti eraisikutelt ja ettevõtetelt ligi 2000 eurot.

«Sel aastal peaks annetusi kogunema sama palju,» sõnas klubi president Raivo Raja.

Tõstuki paigaldust toetab ka Paide linn. (JT)

TIIT REINBERG

Eesti läheb üle suveajale

Pühapäeval kell 3 tuleb kellaosutid nihutada üks tund edasi.

Suveajale lähevad üle kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, sest siseturu ühtse toimimise huvides kehtib kogu Euroopa Liidus ühine kuupäev ja kella-aeg suveaja alguse ja lõpu kohta.

Talveaeg algab oktoobri viimasel pühapäeval kell 4, siis nihutatakse kellaosutid üks tund tagasi. (JT)

Lõkke tegemine võib minna kalliks maksma

DMITRI KOTJUH

Läheneva sooja ja päiksepaistelise nädalavahetusega seoses tuletab päästeamet meelde, et lõket tehes ja grillides tuleb järgida ohutuse nõudeid.

Päästeameti Lääne päästekeskuse ennetustöö büroo vanemspetsialist Marju Tamsalu (pildil) käis eilegi Järvamaal vaatamas, kas lõkke tegemisel täidetakse kõiki nõudeid.

Valesti tehtud lõkke lasevad päästeametnikud kustutada ja selle eest võib ka trahvi saada.

Tamsalu palus inimestel endale selgeks teha, kuhu ja kui suurt lõket tohib teha ja mida ütlevad selle kohta kohaliku omavalitsuse reeglid.

Tamsalu selgitas, et kuigi kulu ei tohi põletada, on viimasel ajal olnud mitu kulupõlengut, mis on alguse saanud lõkkest.

Ta toonitas, et mitte mingil juhul ei tohi jätta lõket järelevalveta ja juba enne tiku tõmbamist tuleb kustutusvahendid valmis seada.

Soojade ilmadega algab ka grillihooaeg, kuid siingi kehtivad omad nõuded. Lahtise leegiga grill peab asetsema hoonest, põlevmaterjalidest, metsast ja kuivanud taimestikust vähemalt viie meetri kaugusel ning söega grill vähemalt kahe meetri kaugusel. Rõdu on hoone osa ja rõdul grillida ei tohi.

Paide neiu elas üle kallaletungi

BIRGIT ITSE
TIIT REINBERG

Teisipäeva õhtul ründas kamp noormehi suurte elumajade vahel 18aastast neitut. Kiired jalad päästsid neiu halvimast, kuid tema nägu on paistes ja sinine.

Paidelane Kristiina (nimi on muudetud – toim) on vaikne ja tagasihoidlik tütarlaps, kes õpib gümnaasiumis.

Teisipäeva õhtul käis ta Maksimarketis. Kell oli umbes kaheksa ja väljas oli juba pime. Mööda kõnniteed kodu poole suundudes märkas ta ühel hetkel enda kõrval sõitvat tumedat autot.

Asjaolu tegi Kristiinat ärevaks, kuid ta püüdis seda mitte välja näidata ega aeglaselt sõitvale autole tähelepanu pöörata. «Lihtsalt kõndisin edasi,» sõnas ta.

Ristiku 9 juures polnud see enam võimalik. Auto peatus Kristiina kõrval ja sellest väljus kolm noormeest. Neist üks, kes kandis nahktagi, tuli Kristiinale lähemale. Teised jäid auto kõrvale seisma.

160 sentimeetri pikkune Kristiina ulatus lähenevale noormehele

rinnuni. Järgnes tugev hoop vastu nägu, misjärel haaras umbes 20aastane noormees teda rõivastest. «Ta ei öelnud mitte midagi, lihtsalt lõi ja hakkas mind sikutama,» kinnitas Kristiina.

Tubli sportitüdrukul õnnestus end siiski lahti rabeleda ja joosta kodutrepikotta peitu. Kristiina usub, et trepikoja lukustatud uks teda ka päästis. Seda, kas noormehed talle midagi järele hüüdsid või järele jooksid, ta ei mäleta.

Juhtunu suhtes on Kristiina äärmiselt napisõnaline. Ta ei mõista, miks teda rünnati, sest noormehi ta ei tundnud ega olnud ka varem näinud.

Facebookis kirjutab üks paide-

lane, et möödunud laupäeva õhtul ründasid kaks noormeest Ristikus 30aastast meest. «Võimalik, et tegu on samade nolkidega, kes seal nii-öelda varitsevad. Varastasid kannatanult raha ja telefoni ning peksid jõhkralt läbi,» kirjutab anonüümseks jääda soovinud paidelane.

Paide politseijaoskonna juht Üllar Kütt sõnas, et politseinikud on üritanud kõnealuse neiuiga vestelda, kuid ta on sõnaaher.

Kütt palus inimesi, kellel on juhtumi kohta teavet, anda sellest politseile kindlasti teada. Ta pani noortele südamele sellistest asjadest Facebookis avaldamise asemel teavitada esmalt ikka politseid.

TULE TOETAMA

PAIDE LINNAHÄRRIKOND VS. JK MARJA TRANS

TASUTA! SISSEPÄÄS FÄNNILE

TÄNA

29. MÄRTS 13.00

PAIDE KUNSTMURUSTAADION

EELMISES KODUMÄNGUS SAADUD SUURE KADUTUSE TÕTTU ON LAUPÄEVAL MEESKONNA POOLT KÕIKIDELE FÄNNIDELE VÄRAVAS TASUTA SISSEPÄÄS. TÄNUTÄHEKS TOETUSE EEST

VERSTON, mek, 100, R-TERMINAAL HÜLDI, sparta, kinema, RAXOEST, Auto 100, Kuup, Eesti Pagar, Liidu Sõltumatus, KUMMA, järvateataja, Nike

Regilaulufestival teeb aastase pausi

Tavapäraselt igal kevadel regilauluhuvilisi lapsi koondanud pärimusmuusika festival «Regilaul uues kuues» jääb sel aastal ära.

Festivali korraldaja Ulvi Tamm selgitas, et on laulupeo aasta ning muusikaõpetajad ja laululapsed kesken-
dunud laulupeorepertuaari õppimisele.

Tamm märkis, et temalt on juba korduvalt küsitud, miks tänavu festivali Türi kultuurikeskuse kavas pole. «Ütleme veel siis nii, et see on nagu hingamispaus enne juubeliüritust,» märkis ta.

Tamm pidas silmas seda, et järgmine regilaulufestival kannab kümnendat järjekorranumbrit. (JT)

Verekeskus kutsub Paidesse doonoripäevale

Põhja-Eesti regionaalhaigla verekeskus ootab nii uusi kui ka püsidoonoreid verd loovutama teisipäeval, 1. aprillil Paide kultuurikeskusesse (Pärnu 18) kell 10.30–15.00.

Doonoriks sobib terve, puhanud ja söönud ning vähemalt 50 kg kaaluv inimene vanuses 18–60 eluaastat, ta on Eesti Vabariigi kodanik või elanud Eestis elamisloa alusel üle ühe aasta.

Verekeskus julgustab doonoreid verd loovutama korrapäraselt kolm-neli korda aastas.

Viimati käis regionaalhaigla verekeskus Paides 18. veebruaril, mil doonoripäeva külastas 78 inimest, vereloovutuse tegi 64 doonorit ja esmadoonoreid oli kaks.

Lisateavet saab verekeskuse kodulehelt www.verekeskus.ee ja Facebooki fännilehelt «Doonorid ja sõbrad». (JT)

Põhikoolilõpetaja viis gümnasistid finaali

BIRGIT ITSE

Eile selgusid festivali «Koolitants» finalistid. Finaali pääses ka kaks Järvamaa rühma.

X–XII klasside vanuserühmas pääses vabatantsuga «Kauaks veel jõuan?» finaali Koeru noorterühm Vusserid.

Tantsu autor on Koeru keskkooli IX klassi noormees Miika Pihlak, kes on ema Anne-Ly Pihlaku kõrval rühma teine juhendaja.

Miika ütlust mööda sündis tants umbes aasta tagasi. Tantsu sünnilugu on tal keeruline seletada, tantsud tulevat tema seest. «Tants on mul peas valmis

mõeldud, endal korduvalt läbi tantsitud ja siis seletan neile, mida nad tegema peavad,» lausus ta.

Miika kinnitas, et tants erineb Vusserite tavarepertuaarist ja seda õppima hakkates pelgasid noored, et nad selle esitamisega hakkama ei saagi. Kuigi Vusserid tulevad trenniks kokku pühapäeval, kogunesid nad suurt rõõmu tähistama juba eile õhtul. «Oleme väga-väga õnnelikud!» lisas ta.

Samas vanuserühmas oli edukas ka estraaditantsu «Kesköine seltskond» esitanud Järva-Jaani noorterühm. Mõlemas kategoorias pääses finaali kuus tantsu.

Paides esineb suurorkester

BIRGIT ITSE

Paide kultuurikeskuse laval esineb 2. aprillil korraga 65 muusikut, kontserdi annab Eesti muusika- ja teatriakadeemia (EMTA) sümfooniaorkester.

Paide kultuurikeskuse direktor Ülle Müller kinnitas, et tegemist on tõelise suurtantsuga, mida pole Paides olnud aastaid. «Oleme neid siia esinema soovinud eelmisest kevadest saadik, kuid kokkuleppeni jõudsimme augustis,» sõnas ta.

Orkestri dirigendi Toomas Vavilovi ütlust mööda on esinemine väiksemas kohas nagu Paide ka EMTA sümfooniaorkestrile vaat et esmakogemus, mis saab võimalikuks Eesti Kontserdi vahendusel. «Loodame, et see on millegi väga suure, hea ja ilusa algus,» lisas ta. Vavilov sõnas, et kont-

serdil kõlavad romantilise ajastu tähtteosed: osa Edvard Griegi orkestrisüidist «Peer Gynt», Griegi klaverikontserdi ning Ferenc Liszti sümfoonia poeem «Preliüdid». Kava on ühesugune nii Paide kui ka Tallinna kontserdil.

Vavilovi selgitusel on teosed valitud lähtuvalt sellest, et orkester saaks oma oskusi ja võimeid näidata, kuid arvestatud on ka publikuga. «Teame, et Paidesse on tulemas palju naaberpiirkondade koolide õpilasi, mis teeb meile väga head meelt,» sõnas ta.

Vavilov täpsustas, et EMTA noored muusikud käivad esinemas tihti, kuid enamasti väiksemate koosseisudega. Näiteks sõidavad kaks päeva pärast Paide-kontserti vaskpillidega Saare- ja Muhumaale esinema.

Türi kooli seitsmendid kuiva statistikat ei tee

MERIT MÄNNI

Kolmekümne ühe Eesti kooli õpilastel on sel kevadel võimalus õppida matemaatikat täiesti uue, digiajastule kohase õpemetoodika järgi.

Metoodika on välja töötanud haridus- ja teadusministeerium koos Suurbritannia haridusvisionäär Conrad Wolframi ja Tartu ülikooliga.

Üks katseprojektiga liitunud kool on ka Järvamaal. Uut õppemetoodit on võtnud õpetada Türi põhikooli õpetaja Laine Aluoja, kes annab arvutipõhist matemaatikat seitsmendikele.

Seitsmendad klassid ostutusi Aluoja ütlust mööda valituks seetõttu, et statistika, mida uue meetodi kaudu õpetatakse, on seitsmenda klassi õppekavas.

«Et õpetan samas VIIa klassile nagunii matemaatikat ja informaatikat, siis saan uut õpemetoodikat kasutada,» selgitas ta. «VIIa on nn katseklass, ent uuest õppemetoodikast on aimu saanud juba ka VIIb ja VIIc klassi õppurid.»

Aluoja lisas, et uudse õppeprotsessi lahutamatu osa on arvuti, mis aitab internetist teavet otsida, seda visualiseerida ning keerulisi matemaatilisi protseduure läbi teha.

Klassis töötab iga õpilane oma arvutis, saates aeg-ajalt vastuseid õpetajale, kes võib klassi vastuste kokkuvõtteid kasutada arutelude algatamiseks või hindamiseks. «Õpilastele on see huvitav selles mõttes, et tegemist on uue lähenemisega – õpetaja klassi ees ei räägi ning nad ei pea ka raamatust

ülesandeid lugema,» täpsustas Aluoja. «Selle asemel saavad nad ülesanded oma arvutisse. Näiteks enda ja oma klassikaaslaste kohta käiva statistika, ja see pakub talle huvi.»

Statistilisteks andmeteks võetakse kõik alates silma- ja juuksevärvist kuni jalanumbriini. «Õpilased alustavad keskmise näitaja, mediaani ja hälbe leidmisega ning kõik see, millest õpetajal ehk raamatu järgi oleks keeruline ja igavgi rääkida, muutub nüüd uue süsteemi järgi õpetades palju mängulisemaks ja põnevamaks,» selgitas Aluoja. «Keskconda ise andmeid sisestades näevad õpilased ka, kuidas tekib suur andmebaas, kuidas andmeid võrrelda.»

Kas projekti tulemusel on mõne aasta pärast Türi põhi-

koolist statistikaametile klasstitäied noori analüütikuid oodata, Aluoja lubada ei julge, ent õpilastelt saadud tagasiside põhjal oskab öelda, et matemaatikatunnid on mängulisemad ja statistikasse suhtuvad noored nüüd palju suurema huviga. Vähem huvitav pole ka õpetajal. Samuti loodab Aluoja, et uus meetod võetakse kõikides koolides kasutusele.

Ka haridus- ja teadusministeeriumi kommunikatsiooni koordinaator Sandra Lillemäe ütles, et tagasiside katseprojekti kaasatud õpetajatelt ja õpilastelt on olnud valdavalt hea ning pärast katseaja lõppu ja põhjaliku analüüsi otsustatakse, millisel kujul ja kui kiiresti peaks uus andmete ja statistika õppimise viis laienema kõikidesse koolidesse. (JT)

Mesilastele tänavune talv meeldis

SILVI LUKJANOV

Õigem on öelda, et talv meeldis mesinikele, sest tarus talvituvatele mesilastele oli ükskõik, milline ilm õues möllas, nemad valmistuvad alati halvimaks.

Koerus üle 35 aasta mesilasi pidanud Lembit Liini selgitusel tasub heas talvitumises näha hoopis mesinike tarkust kui looduse antud ilma. «Kui meie oskame luua mesilastele tarus head tingimused ja hoolida nende tervisest, siis ega nendega midagi juhtugi,» lausus ta. «Nii nagu sportlikku eluviisi elav ja korralikult toituv inimene ei jää ju kergelt haigeks.»

Kuid heitlik aprill on veel ees ja nüüd sõltub Liini ütlust mööda kõik jälle mesinikust, kas ta suudab anda küllaldaselt söödavaru.

Söödavarude täiendamine ongi praegu mesinike töö number üks, mida saab teha vaid päiksepaistelistel ilmadega. «Taru tasub avada tuulevaikse ilmaga, kui õues on 12 kuni 14 kraadi sooja ja selliseid päevi on ikka olnud ju. Enne ei tasu neid üldse torkida,» lausus Liin.

Ka loodus annab mesilastele juba väikest kevadist käivitust ehk nii kui hakkasid õitsema lepad, sarapuud, kevadlilledest krookused, lumi- ja märtsikellukesed, on mesilastel põhjust olnud lennata õietolmu järele.

Liin täpsustas, et kui tavainimestel õitsevad kevadlilled aias ilu, siis mesinikel tarbe pärast ja hoopis ohtramalt. Samuti ei võta õige mesinik tarust värsket õietolmu enne maid ja värsket mett hakkab saama alles jaanipäeva paiku.

Ka Türi vallas Poaka külas Sepa talus üle 20 aasta mesilasi pidanud Peedo Läll ütles, et neljapäevane ilus ilm ajas mesilased usinalt õietolmu korjama. «Esimene päev, kus seda lenda- mist siin kohe päris palju oli ja

Koeru mesinik Lembit Liin täiendab mesitarudes söödavarusid, et mesilased peaksid heitliku aprillikuu vastu sama hästi kui möödunud talve.

DMITRI KOTJUH

kõik tulid siin kollaste pükstega üles,» lausus ta.

15 mesitarust pooled on Läll jõudnud juba üle vaadata ja nendes on mesilased kenasti talve

üle elanud. «Paistab, et pea olematu talve tõttu ei vaja pered lisasöötagi ja ka haue on väike, mis annab lootust, et sülemlemisi tuleb vähem,» lausus ta.

Nii läheb Lällgi hooajale vastu rõõmuga, kuid saaki ta enustama ei kipu, sest see sõltub hea talvitumise kõrval rohkem mee korjaja ilmadest.

Mudilased lasid häältel kõlada

DMITRI KOTJUH

Eile kogunesid Türi kultuurikeskuse üldlaulupeo teise eelproovi Järvamaa mudilaskooride lauljad ja dirigendid. Üldlaulupeo Järvamaa koordinaator Lili Välimäe ütles, et kohal oli kümme mudilaskoori, kus laulab kolmsada last, keda juhatavad kümme dirigenti. Peale Türi ja Paide oli tulnud lauljaid ka Järva-Jaanist, Imaverest, Albust, Väätsalt, Aravetelt, Laupalt ja Retlast.

Pooled koorid lõid hääle lahti juba hommikul kell üheksa, teine vahetus alustas pärastlõunal. Läbi lauldi kogu mudilas-

kooride liigi repertuaar.

Proove viisid läbi mudilaskooride liigijuhid Aarne Saluveer ja Annelii Traks, kontsertmeister oli Siret Heinaste.

Seejärel pidid mudilaskoorid astuma üksi komisjoni ette ja esitama kohustuslikke laule. Esituste põhjal selgitavad hindajad hiljemalt mai lõpuks välja need koorid, kes sõidavad Tallinna üldlaulupeole.

XXVI laulu- ja XIX tantsupidu «Aja puudutus. Puudutuse aeg» on Tallinnas 4.-6. juulini.

Koeru vald võttis koolireformil hoo maha

TIIT REINBERG

Koeru vallavolikogu otsus lükata keskkooli poolitamine põhikooliks ja gümnaasiumiks aasta jagu edasi võib tähendada valla-le 300 000 eurota jäämist.

Nädala algul teatasid Koeru valdajad, et neljapäeval hakkab volikogu arutama eelnõud, mille järgi muudetakse keskkool 1. augustist põhikooliks ja gümnaasiumiks ning järgmisest sügisest on gümnaasium iseseisev riigigümnaasium või saab sellest Paide riigigümnaasiumi filiaal.

Vallavanem Aldo Tamm oli varem kinnitanud, et kogukonna arvamusega vastuollu ei minda. Et kiirete muudatustele olidki vastu nii õpilased, õpetajad kui ka lastevanemad, loobus volikogu kohe plaanist lahutada keskkool põhikooliks ja gümnaasiumiks juba tänavu.

Muudetud eelnõus seisab, et uuendused leiavad aset järgmise aasta sügisel ning siis jätkab Koerus põhikool ja gümnaasium, mis läheb kohe riigi majandada. Siin näevad vallajuhid kaht võimalust: Koeru tuleb kas riigigümnaasium või Paide riigigümnaasiumi filiaal.

Ka see plaan sattus voliko-

Koeru vallavolikogu neljapäevasel istungil oli üks tulisemaid sõnavõtjaid volinik Mati Seire (vasakul), ka tema pinginaaber koolidirektor Tiit Kalda polnud uuendustega päri. DMITRI KOTJUH

gus kohe opositsiooni tugeva kriitika alla.

Üks tulisemaid sõnavõtjaid oli volinik Mati Seire, kes avaldas kartust, et kui vald annab gümnaasiumi riigi kätte, paneb see mõne aasta pärast kooli juhtni ja Koerus on gümnaasiumi hariduse andmine igaveseks lõppenud.

Seire küsis sarkastiliselt, kas neid suuri muutusi on tõesti tarvis selleks, et saada riigilt koolimaja korramiseks mõni purk värvi.

Kui vallavanem Aldo Tamm selgitas, et tema suurim mure on kooli juhtkonna suutmatust

koostada uusi õppesuundi, sest muidu lähevad lapsed teistesse gümnaasiumidesse õppima.

Seepeale teatas Seire, et nüüd tunnistaski vallavanem üles muudatuste tegeliku põhjuse: vallajuhid pole kooli juhtkonnaga rahul. Seire soovitas siis juhtkonda juhendada, mitte seepärast Koeru keskkooli ära lõhkuda.

Tuliselt kritiseerisid kavandatavaid uuendusi ka koolijuhid volinik Tiit Kalda ja volinik Rünno Lass.

Pärast poolteist tundi kestnud vaidlusi võttis volikogu koalitsiooni toetusel vastu

otsuse, et ülejäämisest õppeaastast on Koerus põhikool ja riigile kuulub gümnaasium.

Vallavanem Aldo Tamm märkis, et kui kõik oleks tehtud juba sel sügisel, oleks võinud tulevase põhikoolihoone korrustuseks saada riigilt 200 000 – 300 000 eurot toetust.

Tamm jäi kompromisslahendusega siiski rahule ja pidas võimalikuks, et 1. septembril 2015 lähevad õpilased Koerus põhikooli ja Paide riigigümnaasiumi Koeru filiaali.

Videoid Koeru vallavolikogu istungist saab vaadata Järva Teataja digilehest.

Valge kaubik tegi maainimesed jälle valvsaks

Türi vallas Karjakülas tegid valge Mercedes-Benz kaubikuga taluõue sõitnud mustlased pererahva ärevaks.

Karjakülas elav taluperemees Toomas Lepind ütles, et arusaadavalt on piduse väljanägemisega kaubikuga suurest teest ligi kaks kilomeetrit eemal asuvasse taluõue justkui keeruline eksida.

«Kaubikus olnud mustlasepäss ja kõrval istunud mustlaseit oskasid siis inimest nähes küsida, kas meil vanu akusid

pole müüa. Kuidagi otsitud küsimusena tundus,» meenutas ta teisipäeval kella 15 paiku.

Kuuldes, et ei ole neil midagi saada, mustlased pikemasse vestlusesse ei laskunud ja lahkusid kiiresti, kuid Lepindile jäi sellest kahtlane tunne. «Nii otsustasimegi teavitada inimesi ringi liikuvast valgest Mercedes-Benz kaubikust. Kes teab, võib-olla käivad nad nii vaatamas talukohti, kuhu puistama tulla,» lisas ta. (JT)

21 000

eurot hüvitist saavad riigilt Andres Jalak ja veel kuus riigikogu liiget, kes võimuvahetuse tõttu jäävad parlamendikohata.

Kuningatelt võib raha küsida

Paide neli kuningat kuulutavad välja stipendiumitaotluste vastuvõtu Kuningate sihtkapitalist.

Sihtkapital on loodud eesmärgiga aidata kaasa ja edendada elu Paides ja kogu Järvamaal, innustades ja tunnustades edasipüüdlikke Paide ja Järvamaa kodanikke ning Paide ja Järvamaa arengu eest seisvaid isikuid, andis teada üks kuningat Rein Oselin.

Taotlusi Kuningate sihtkapi-

tali stipendiumi saamiseks on aega esitada 22. aprillini.

Taotlusvorm on kättesaadav veebilehel www.annetuskeskkond.net Järvamaa kogukonnafondi alalehel «Taotlusvormid».

Täidetud taotlusvorm tuleb saata e-posti aadressil ekspert@kogukonnafond.ee.

Elmisel aastal toetati võrkpallilegend Peet Raigi mälestuse jäädvustamist Paide E-Piima spordihallis. (JT)

Lavastus kuulub parimate hulka

Eesti teatriliit jagas üleilise teatripäeva puhul aastaaubindu 2013. aasta loomingust eest.

Parima meespeaosa auhinna pälvis Peeter Jürgens, kes mängis vanaisa Vargamäel möödunud suvel etendunud lavastuses «Vanad ja noored». Ugala teatri

etenduse piletid olid välja müüdnud juba enne esietendust ja ka lisatendused läksid täissaalidele.

Välja on müüdnud ka kümme maikuu etendust, pileteid on veel juunis olevatele etendustele.

«Vanad ja noored» on lavastanud Vallo Kirs. (JT)

LUGEJA KÜSIB

KATRIN BAUTS

Rimi Eesti Food ASi esindaja

Murelik järvalane kurtis, et soovis Paide Säästumarketis taaratšeki rahaks vahetada, ent kassapidaja väitel olnud tšekk kehtetu ja tal jäi raha saamata. Kauplusest väideti tal, et kassaparaat esitatud tšekki «ei loe», seetõttu ei saa seda rahaks vahetada. Kas teмага käituti õigesti?

Taaratšeki saab klient lunastada eeldusel, et see on loetav. Antud juhul taaratšekk loetav polnud, sellel olid kulunud nii triipkood kui ka sellel olevad numbrid. Seega oli võimatu koodi manuaalselt sisestada.

Paraku on see ainus viis, kuidas tuvastada, et tšekk on kehtiv. Soovitame klientidel taaratšekid vahetada rahaks või kasutada ostude eest ta-

sumisel kohe pärast nende saamist, sest info tšekil võib ajaga tuhmuda. Samasuguseid soovitusi on varem jaganud ka tarbijakaitseamet ning OÜ Eesti Pandipakend.

Amblas on tunda ajaloo hõngu

Ambla vallas on nõukogude ajaga palju muutunud. Tegelikult vallakeskuseks on kasvanud Aravete, kuid vallavõim on jäänud tavadele kindlaks.

Vallavalitsejad pole kolinud Aravetele mõnda nõukogude ajal ehitatud hoonesse, vaid juhivad valda samast majast, kus seda tehti esimese vabariigi ajal.

Vallavanem Rait Pihelga kappides on tänapäevaste dokumentide kõrval vallaelarve ligi saja aasta tagusest ajast.

Vana maja miinus on külmad põrandad. Maja kõige külmem koht ongi vallavanema kabinet. Kui Järva Teataja üleeile kabinetti pildistamas käis, kandis Pihelgas salli ja tema nina oli nuuskamisest punane.

Vana maja kütab maasoojuspump, kuid vallavanema tuba aitab soojendada ka väike elektripuhur.

Kabineti lagi näeb pisut tahmunud välja. Pihelgas sõnab seepeale, et mõni aasta tagasi oleks ta vallamaja maha põletanud.

Nimelt pani ta küüditamise aastapäeval suure küünla põlema ja kui õhtul koju läks, unustas selle põlema. Hommikul oli kogu kabinet vingu täis, sest hiiglasliku küünla taht oli millegipärast tossama jäänud. «Suhtun nüüd küünalde põletamise ettevaatlikumalt,» lubas ta.

Ambla vallavanema kabinetis on kolm suurt akent, kuid neist ühelgi pole kardinaid ees. Pihelgas ei tunne neist ka puudust. «Olen kaheksateistkümnendast eluaastast kuulunud volikokku ja hiljem vallavanemana pidanud arvestama, et minu tegemised on avalikud, seega pole siin kardinatega midagi varjata,» selgitas ta naerdes.

Naljatlades kiitleb Pihelgas veel selle üle, et tema kabinetil on kaks ust, nii et ta võib plehku panna niipea, kui selleks vajadus tekib.

Vallavanema kabinetil on veel teinegi kasutusotstarve. Kõrvaltoas asub volikogu istungite saal ja kui volikogus on salajane hääletus, käivad volinikud siin valimissedelit täitmas. «Ei tea, kus veel nii suur ja uhke valimiskabiin on!» lisas ta.

Pihelgas kinnitas, et tema seisukoht vallavanemana on algusest peale olnud, et vallamaja on viimane koht, kuhu raha paigutada. «Ametnikel peavad olema normaalsed töötütingimused, kuid investeerida tuleb ikka koolidesse ja teistesse sellistesse asutustesse,» põhjendas ta.

Et Ambla vallamaja on muinsuskaitse all, ei tohi ilma loata ühtegi auku seina puurida.

Vallavanema kabinet

Rubriigis «Vallavanema kabinet» näitame, millised näevad välja vallajuhtide tööruumid. Järgmisel kabinetti heidame pilgu 12. aprillil.

Ambla vallavanem Rait Pihelgas võib olla uhke, sest tema kabinet asub esimese vabariigi aegses vallamajas.

FOTOD DMITRI KOTJUHI

Kõik karikad ja tänukirjad on kuhjatud kapile, sest muinsuskaitse all olevas majas ei tohi loata aukugi seina puurida.

Sportliiku vallavanema kabinetis ripub medal, mis on saadud võrpallis. Uut spordiala pole tegelikult leiutatud, vaid tegemist on väikse apsakaga. Medal on võidetud ikka võrkpallis.

Et põrandad on vallamajas külmad, kasutavad ametnikud laua all jalatugesid.

See must kast vallavanema aknalaul pole kõlar, vaid mobiililevi tugevdaja.

Ainus ese, mille Rait Pihelgas oma eelmisest töökohtast, Imavere vallavalitsusest, kaasa võttis, on golfipall. Seda keerutades ütleb saatus talle ette, mida tegema peab. Vallajuhtimisel Pihelgas palli siiski ei kasuta.

Aknavalaul seisab õnnitluskaart «Pesamunale». Rait Pihelgas on maakonna noorim omavalitsusjuht ja ka Ambla vallamajas on ta kõige noorem.

20

ruutmeetri suurune on Ambla vallavanema kabinet.

INIMENE

Hästi elatud veerand sajandit

BIRGIT ITSE

Madis Kimmeli (24) laupäevahommik on «Maahommiku» päralt. Nagu tuhanded teised, sätib ka tema end kella kümneks teleri ette, aga vaatab saadet kui tööd, mitte kui «Maahommikut».

«Maahommiku» toimetuse toa ehk telemaja kabineti number 3101 kütab kevadpäike soojaks. Talvel on kahe otsaseina vaheline tuba külm.

Madisest vasakul aknalaul oleva kolme kaktuse, nagu ka teiste toas olevate potilillede eest hoolitseb valdavalt assistent Katrin Tõnts. Samas toas töötavad veel toimetajad Silvia Karro ja Mari Tamm ning režissöör Priit Hummel.

Silma hakkab suur valge tahvel võtete graafikuga ja riulid «Maahommiku» saadete salvestistega.

««Maahommik» on andnud võimaluse külastada Eestimaal selliseid kohti, kuhu naljalt ei satu, viinud kokku väga toredate inimestega, kelle olemasolusse ma uskundagi ei osanud,» ütleb Madis.

Jalg tuleb ukse vahele panna

Neid, kes kurdavad, kui halvasti kõik on, tahaks saatejuht Madis kutsuda «Maahommikuga» võttele. «Meie kaamera ette satub palju inimesi, kes ei näe maaelu millegi väljasureva, vaid võimalusena midagi teha,» sõnab ta.

See, et inimeste üldarv maal väheneb, on Madise meelest seotud rohkem rahvastiku vananemise kui rändega maalt linna. Noori tuleb maale küll, aga vanemaid inimesi sureb rohkem. «Minu põlvkond on ju tohtu demograafiline plahvatus ja seal võiks ka neid olla, kes täidavad nii mõnegi tühja talukoha,» arutleb ta.

Praegu teeb Madis saateid nii raadios kui ka teles. On avanenud võimalused ära kasutanud. Just

sellisena näeb ta oma teekonda Kumast Raadio 2 kaudu Vikerraadiosse ja sealt telesse. «Kui kuskilt uks paotub, ju ma ikka jala ukse vahele panen,» ütleb ta kavalalt.

Tapal elanud tädipoeg Margus Kamlat suhtus kooliraadiosse äärmise kirglikkusega ja viis külas käinud Madise raadiosõlme.

Nii juhtuski, et kui Paide gümnaasiumis plaaniti taaskäivitada kooliraadiot, sätis Madis end tegijate hulka, sest kooliraadio ilma temata polnuks mingi raadio. «Ega see (kõhatab tähendusrikkalt ja muigab – toim) programm just kõige tihedam olnud: soovilood, mõni intervjuu, viktoriid,» meenutab ta.

See polnud Madise ütlust mööda ka eriti tähtis. «Olime nagu rokkstaarid, mitte nagu ajakirjanikud,» põhjendab ta.

Madis naerab. Sõbralikku, mineviku suhtes heldet naeru.

Ta ei mäleta, et kooliraadio oleks teda kaaslaste silmis kuidagi populaarseks teinud. Hoopis olulisem oli võimalus vahetundide ajal raadiosõlme kaduda ja muusikast rääkida. «Teised pidid koridoris jõlkuma,» täpsustab ta.

Tulevane onuseisund on samuti põnev. Kui sünnib poiss, lubab Madis õpetada talle kõiki neid rumalusi, mida ta omal ajal koos vendadega tegi.

Madise mäletamist mööda kuulusid põhipunti ka Tõnis Tõnström ja Alan Olonen. Raadiosõlmest kostev muusika oli pigem rokokik, sekka toonast raadiopoppi.

Vaatamata mõne õpetaja palvele mängida rahulikku meeleolumuusikat jäid paaniflöödilood mängimata.

Esimesest «Skrässi» saatest koos Kaspar Pokiga Kuma eetris on Madisel meelest küll stuudio, aga mitte see, mida nad rääkisid. Ka närveerimist ei mäleta. «Seltskond oli koos, tegime nalja ja mikrofoni laua peal ei pannud

keegi väga tähele,» ütleb ta.

Raadio 2 kutsus Madise samuti tädipoeg Margus. «Kõik mu karjääri olulisemad murdepunktid on olnud tänu temale,» usub ta.

Madisel on siiani eredalt meeles tööintervjuu peatoimetaja Heidy Purgaga ja üks kolmest proovitööst, reportaaž Orkuti suvapäevadelt Valklas. «Seda oleks muidugi ilmselt tore järelekuulata,» ütleb ta naerdes.

Intervjuule ja proovitöödele järgnes oma saade laupäeva ennelõunal. Koos tädipojaga. «See oli esimene kord, kus saate osadeks lahti võtsime,» sõnab Madis. See tähendas kirjapanekut, kui pikalt kuskil rääkida, muusikat mängida, kui pikad on intervjuud ja helilõigud.

Esimesest töösuvest meenub Madisele reportaaž Pirita rannast. Päev oli hall ja sombune, sooja vaid 11 kraadi. «Rääkisins lõpuks vetelpäästjatega, kes istusid oma putkas ja külmetasid. Nad ütlesid, et mõnikord käib ikka inimesi ujumas ka,» märgib ta.

Tartu ülikoolist on Madisel taskus ajakirjanduse bakalaureuseõppe diplom. Magistrikraadile on ta mõelnud, kuid mitte samal

erialal. Uitmõtted liiguvad psühholoogia ümber. «Kindlasti saaksin õppetunde ja nõkse, mida ajakirjanikuna kasutada inimeste paremini avamiseks,» lausub ta. Ambitsioonidest tal enda meelest puudu pole, küll aga ajast.

Vanemate vendade Lauri ja Priiduga koosolemist hindab Madis väga. See on oodatud aeg. «Kui kõik kolm venda on kodus ja on vaja puid tassida, on need väga meeleolukad paar kolm-tundi,» ütleb ta.

Omajagu elevust pakkus Madisele keskmise venna Priidu abiellumine. Pulma läheks Madis hea meelega veelgi. Aga mitte oma pulma. «Vara!» on ta veendunud.

Tulevane onuseisund on samuti põnev. Kui sünnib poiss, lubab Madis õpetada talle kõiki neid rumalusi, mida ta omal ajal koos vendadega tegi.

Kui sünnib tüdruk, peaksid õe-

DMITRI KOTJUH

MADIS KIMMEL

Sündinud 10. aprillil 1989.

2008 lõpetas Paide gümnaasiumi.

2012 lõpetas Tartu ülikooli.

Töökohad: Kuma raadio («Skräss»), Raadio 2 («Silmad lahti»), Vikerraadio («Huvitaja», «Studios on...», «Olümpiaraadio», «Uudis+») ETV («Maahommik»).

lad poisid Kimmeli kolmikkaitsest läbi murdma. «Katsugu ainult keegi talle liiga teha!» hoiatab Madis.

Seda, et mehe elu parimad aastad algaksid mingil kindlal kümnendil, Madis ei usu. Kuigi ülikooli minnes sai kõik justkui uue hingamise, on Madis kindel, et tema elu on olnud suurepärase kõik need peaaegu 25 aastat. «Kõik sündmused, olgu need head või halvad, annavad mingisuguse kogemuse,» märgib ta.

Madis ei pea õigeks kulutada ennast vanade aegade üle õhkamisele või raskuste pärast halamisele. Ei nõustu ta ka Tammsaarega selles, et kui teed tööd, tuleb armastus. «Ela oma elu ja naudi seda!» on Madise postulaat.

Suurlinna tuled kutsuvad

Aeg-ajalt tahab Madis üksi olla. Siis läheb ta jooksmas, trenni või loeb kodus raamatuid. Kolmapäeva õhtul lõpetas ta Philip Normani raamatu «Rolling Stones». Enne seda jõudis ühele poole Kevin Duttoni «Wisdom of Psychopathsiga» (Psühhopaatide tarkus – toim).

Raamatuid loeb Madis eesti ja inglise keeles. Kui satub raamatupoodi, siis ostab. Raamatukogus ei käi. Nii kasvab kodune raamaturiik, kus teiste seas paistab silma vanatädi kingitus: 1950ndail taas välja antud Honore de Balzaci teosed. «Saan näidata külalistele, et olen erudeeritud,» naljatab ta.

Töölt koju Kalamajja viib Madist jalgratas, millega mäest alla sõites kiirusejanu kustutada. Mäest üles sõit on treeningu eest. Viimase aastaga on Madis kaotanud kehakaalust umbes 20 kilogrammi. Murdepunkt saabus Linnamäe lihatööstuses, kui ta tööstuskaalule astus. Näit 94 kilogrammi tundus liiga palju ja ta otsustas olukorda muuta.

See ei tähenda siiski, et Madis oleks suutnud loobuda kiirtoidust või hilisõhtustest söömistest. «Söön seda, mille järele ja milal isu on, söödud energia tuleb lihtsalt ära kulutada,» sõnab ta.

Veel üks tema põhimõte.

Kalamajas on Madisel välja kujunenud umbes kümnekilomeetrine jooksuring.

Tulevikuelukohana pakub Madis esimesena välja New Yorgi. Suurlinnad lihtsalt meeldivad talle. Kuigi suurlinnana lähevad arvesse ka Helsingi ja Stockholm, meeldib Madisele hoopis rohkem Kopenhaagen. Berliini ta lausa armus. See on nagu Tartu, aga elanikke on 3,8 miljonit.

Suurlinnade puhul paelub Madist multikultuursus ja inimeste paljus. «Sellistes keskkondades peavad inimesed olema vabamad, seal ei saa olla silmaklapidega konservatiivne mõmm. Siis sa lihtsalt ei saa hakkama,» selgitab ta.

Kaheksatunnisest Pariisi-reisist meenub Madisele, kuidas tal ei õnnestunud leida ainsatki inglise keelt kõnelevat kohalikku, kes selgitaks, millise metroo peale ta minema peaks. «Lõpuks tuli ise minua juurde üks väike hindu ja küsis (Madis matkib aktsenti) «*What is the problem?*» (Mis mureks? – inglise k). Kusjuures ta veel vaatas oma perrooni pealt, kas ma ikka lähen õige rongi peale.»

Kogemus, mida mäletada elu lõpuni.

MADISEST VEEL

- Kinoskäimine meeldib pealinna vaba aja võimalustest enim. Kinos käib nii üksi kui ka sõpradega. Viimati mõjutas teda «Tuhat korda head ööd». Muljet avaldas psühholoogiliselt raske loo jutustamise viis.

- «Top Gear» saatejuht on maailma kõige lähedam töökoht. Peale autodega sõitmise ja reisimise paelub ka saate tegemise kulg. Ega nalja pärast kutsuta seda viimase kümnendi kõige paremaks telesaateks. Madis usub, et suudaks saatele lisada nooruslikku uljust.

- Kell 7.21 heliseb Madise telefoni äratuskell tööpäeviti. Esialgu ehk pärast kodust ärakolimist oli 21 tema telefoni tablool üsna juhuslik arv, nüüd on see harjumus. Nii et kui on vaja varem tõusta, siis juhtub see 21. minutil. Näiteks 6.21 või 4.21.

- Nädalavahetusel püüab Madis Tallinnast ära sõita. Avastama Eestimaa põnevaid paiku. Kolama vanades sõjaväerajatistes ja kujutleda, kuidas seal kõik oli. «Poisid jäävad poisteks, ükskõik kui vanad nad on,» ütleb Madis siiralt.

**TERVE EESTI
VAATAB
JA NÄEB!**

**PRILLIRAAMID
KOOS KLAASIDEGA
alates
49€***

Nägemise kontroll prillitellijatele tasuta
8., 16., 22. aprill

Eelregistreerimine telefonil 385 0767
E - R 8.30 - 17.30
L 9.00 - 14.30
Paide, Vee tn 3

Täpsemad kampaaniareeglid kauplusest ja kodulehelt www.optika.ee
* Pakkumine kehtib raamide ja klaaside koosostul

**Suur valik
kasutatud kvaliteetseid
laua- ja sülearvuteid**

AAVER
ARVUTISALONG

**Kõik kaubad järelmaksuga,
sissemakse 0 €**

○ Arvutite remont ja hooldus

www.aaver.ee

Paide, Rütli 10, tel 385 2363, E-R 9-18

HEKO
KAUBANDUSE OÜ

Auto- ja traktoriklaaside
müük ning paigaldus.
Klaasikahjude käsitlemine.

Autokauplus
Paides Tallinna 6,
tel 385 0564.

Vostok Wood OÜ
ostab Sillamäel

**KASE-, KUUSE-
ja MÄNNI-
PABERIPUUD.**

Tel 5345 4927

LIGNATOR

ostame teie metsakinnistu
mob 508 9402, tel 766 8056

mets.ee

**Otsin
PÕLLUMAAD
rentimiseks
Eestis**

Tel +467 0371 1044
info@allehus.se

Ostame veiseid
(lehmad, mullikad, pullid).

Tasume kohe sularahas ning
viime ära oma transpordiga.

Pakume ka ainult veeteenust.

NTN Teenused OÜ
Tel 5551 2929.

■ puurkaevude puurimine

■ pumpade
paigaldus

■ salvkaevude
pesu

■ küttegaevude puurimine

Tel 521 7415, 504 2999
www.BaltiPuurkaev.ee

**Rikkalik valik
SEEMNEID ja KÜLVI-
TARVIKUID**

**Uudsenä
PEIPSI
PESASIBUL**

Viljandi 14b, Türi
tel 387 8224
E, L 9.30-14
T-R 9-17

Lõuna-Eesti
ERAMETS

**ostame
METS-
KINNISTUID**

üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

REINPAUL

**OSTAME
KASVAVAT VÕSA**

(raiume võsast puhtaks
kraavid, tee- ja põlluääred,
lepikud, haavikud jne)

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

PAIDE RATTAPOOD

JÄRVAMAA SUURIM RATAVALIK **HAWAII EXPRESS**

**KOHAL
UED
RATTAD**

• Jalgrataste müük, hooldus ja remont
• Kõik kaubad järelmaksuga,
sissemakse 0 € ja ratas kohe kätte

Paide, Rütli 10, E-R 9-18, tel 385 1541

RATAS on POP

AINULT
TELLIJALE
IGAL
AJAL
IGAS
KOHAS ...

www.jt.ee

OSTAME

• kasvava metsa raieõigust
• metsakinnistuid
• metsamaterjali

Aru Metsagrupp OÜ
arumetsagrupp@gmail.com
+372 5649 6605
www.arumets.ee

ARUMETSAGRUPP

www.landeker.ee

OO **LANDEKER**

**OÜ Landeker ostab
metsa ja maad,
sobib ka läbiraaiatud ja
hüpoteegiga maa,
ettemaksu võimalus!**

Tel 489 4055, 511 0415,
517 9866, faks 489 4962.

**TOOSIKANNU
METSALHJUS**
müüb

**KÜTTEPUID
KOOS VEOGA**

Toored halud 30 kuni 60 cm
Kuivad halud 30 ja 50 cm

Tel 5693 9535.

KoldeTuli
www.koldetuli.ee

Halumasinateenus (al 25 m) 7 €/rm
Saematerjal (lehtpuu kuni 3 m)
Küttepinnud 15 €/rm
Küttepuu (3m) 19 €/rm
Kütteklots (mürg/kuiv) 15/30 €/rm
Küttepuu (mürg/kuiv) 30/45 €/rm

Tel 516 0288 Türi

**Tähelepanu, NATURA 2000 alal
asuva erametsamaa omanikud!**

Tänavu saab Natura metsatoetusi taotleda **2.-21. aprillini**
Vastuvõtt EMK kontori II korrusel (Mustamäe tee 50, Tallinn)

Tallinnas ja Harjumaal aitab taotlusi täita
konsulent **Veljo Kütt** (504 8876, veljo.kytt@eramets.ee)
Tallinnas Mustamäe tee 50 III korrusel reedel, **4. aprillil kl 9-12 ja**
reedel, 11. aprillil kl 9-16

Järvamaal aitavad taotlusi täita:

Tenek Mäekivi (518 1766)

• Türi Tallinna mnt 6 III korrusel **esmaspäeval, 7. aprillil** (aeg kokku leppida telefoni
teel)
• Imavere Vallamaja volikogu saalis **teisipäeval, 8. aprillil**
• Vätsa vallas (täpsem koht selgitamisel) **neljapäeval, 10. aprillil**

Margus Biene (502 7848, margusbiene@gmail.com)

• Paides Pikk tn 2 II korrusel **2. aprillil ja 14.-21. aprillini** (eelregistreerimisega)
• Koeru Vallavalitsuse II korrusel (Paide tee 5, Koeru) **kolmapäeval, 16. aprillil**
kell 10-13. Soovitame eelregistreerida

Ülle Lall (5850 8100, ulle.lall@gmail.com)

• Kurisoo külas Minu Mets MTÜ kontoris **2.-21. aprillini**

(tööpäeviti ainult eelkõkkuleppe alusel)

• Koeru Vallavalitsuse II korrusel (Paide tee 5, Koeru) **kolmapäeval, 16. aprillil**

kell 10-13. Soovitame eelregistreerida

Erametsakeskuse ja Eestimaa Looduse Fondi koostöös loositakse e-PRIA kaudu
(epria.pria.ee) Natura metsa toetuse taotluse esitanute seast välja neli õnnelikku, kel on
võimalik koos ühe kaaslasega osaleda 12.07.2014 toimuvale õpperetkele lendorava elupaika-
kadesse. Alutaguse metsades toimuva retke toob võitjateni Estonian Nature Tours. Retke
juhivad tuntud zooloog Uudo Timm ja mükoloog Indrek Sell. **Esitage oma taotlus e-PRIA**
kaudu ja osalege loosimises!

Täpsemat infot loosimise ja toetuse taotlemise tingimuste kohta leiate Eesti erametsan-
duse infoportaalist www.eramets.ee

Estonian Nature Tours

Estonian Nature Tours hoolib, toetades lendoravauuringuid alates aastast 2010 ja Noore Looduskaitse
Auhinda alates aastast 2005

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, InterAct Projektid & Koolitus OÜ ja Clarus MTÜ
koostöös Järvamaa Arenduskeskusega kutsuvad mittetulusühenduste
juhatuse liikmeid ja tegevjuhte, kellel on vähemalt aastane praktiline mittetulus-
dusühenduse juhtimise kogemus, kandideerima **koolitusele**

**MTÜ MAJANDAMINE:
TOODETE JA TEENUSTE ARENDAMINE**

Koolituse tulemusena paranevad teadmised ja oskused ühenduse jätkusuutlikuks
majandamiseks, sh:

- pikaajalisest finantsplaneerimisest
- eelarve kulude ja tulude planeerimisest ning juhtimisest
- uute toodete või teenuste väljaarendamisest
- MTÜ pakutavate avalike teenuste arendamisest ja sotsiaalsest ettevõtlusest
- äriplaani koostamisest
- toote või teenuse turundamisest

Koolitus toimub „Mittetulusühenduste maakondlike tugistruktuuride
programmi“ raames ning aitab kaasa mittetulusühenduste institutsionaalse
võimekuse ja professionaalsuse tõusule.

Koolituse sisu:

- erinevad võimalused ühenduse majandamiseks ja nende võimaluste erisused
- organisatsiooni eelarve planeerimine ja juhtimine, konkreetsed näpunäited ja
juhised raamatupidamise korraldamiseks
- toote või teenuse arendamine
- näiteid sotsiaalsest ettevõtlusest
- äriplaani koostamine uute teenuste algatamiseks organisatsioonis
- turunduse ja müügitegevuse korraldamine, sh turundusplaani,
turundussõnumi koostamine

Koolitus toimub 16.-17.04.2014 kell 9.30-16.45 Järvamaa Keskraamatukogu
III korruse saalis. Koolituse maht on 2 x 8 akadeemilist tundi, s.o 16 akadeemilist
tundi.

Koolitust viib läbi kogenud praktik Estel Pukk.

Koolitusel osalemine on **tasuta**. Täpsemat infot vaata www.jarva.ee/mtj või
helista **385 2365**.

Registreerumine lõppeb 8 päeva enne koolituse algust.

Lisainfo:

SA Järvamaa Arenduskeskus
Tel 385 2365
e-post.kaspar@jarva.ee

TERVISLIK ELUVIIS

Enim saab vatti aju

Türlane Inara Ratnik mängib boolingut hasardist saada kõik kurikad maha ühe viskega ja nõnda juba 15 aastat.

FOTOD DMITRI KOTJUH

BOOLING

- Kümne kurikaga veeremäng, mida mängitakse spetsiaalse õliga kaetud täispuut- või laminaatrajal.
- Profimängijad üle ilma kasutavad vindi-visketehnikat. Seda on raske õppida, kuid pika aja peale annab paremaid tulemusi kui muud tehnikad.
- Põhimõte seisneb selles, et oma keerlemise ja pöörlemisega on võimalik kurikatele läheneda erineva nurga alt ja saavutada kergemini *strike*'i.
- Teist tüüpi on otseviske ehk *spare*-kuulid, mille sisu on sümmeetriline ning mida kasutatakse teise viske tegemiseks ehk üksikute kurikate mahalöömiseks, kui esimesel korral *strike*'i ei tulnud.
- Kõik kuulid kaaluvad 2,5–7,5 kilogrammi. Numbrid kuulil tähendavad raskust ja on antud Ameerika naeltes.
- Kuulide augud puuritakse mängija käe- ja viskeparameetrite järgi, et kuul püsiks käes nagu kinnas.
- Kasutakse erilisi jalatseid, mille talla ninaosas on libistamist soodustav nahk ning kannaosas on kummist.
- Sihtimisel kasutatakse rajamärgistust, eesmärk on tabada esimese ja kolmanda kurika vahelist ala.
- Sajaaastane mängib sama edukalt kui 13aastane.
- Ameerikas on booling pensionäride üks populaarsemaid meelelahutusi.
- Suurim punktide arv ühes mängus on 300.

ALLIKAS VESKISILLA BOOLINGUKESKUS

SILVI LUKJANOV

Tänavu juubelit tähistav Inara Ratnik armus boolingusse nende esimesel kohumisel 15 aastat tagasi ja ta mängib seda aina kasvava hasardiga.

Kuma kirjastuse lätikeelsete ristsõnade toimetaja Inara Ratnik teab, et samasugust kirge hobikeegli vastu nagu temal tunneb maailmas üle saja miljoni inimese.

Nii ei imesta Ratnik üldse, et ta pole siiani saanud lahti õhinast, mis jäi temasse, kui ta esimest korda Türi-Allikul Veskisillal maakonna ainsas boolingusaalis kuuli veeretamas käis. «Esimesed korrad sain vaevu 70 punkti, mis praegu mõeldes on väga väike tulemus, aga rõõm, kui sain *strike*'i ehk kõik kümme kurikat korraga maha, oli kordi suurem kui praegu, mil neid viskan üsna tihti,» meenutas ta.

Inara Ratniku praegune tipptulemus on 278 punkti.

Õige varsti hakkas Ratnik sõbra eestvedamisel võistlustel käima. Boolingut võivad mängida kõik inimesed vanusest ja füüsilisest ettevalmistusest sõltumata.

Kui näiteks jooksuvõistlustele minnekuks peab enne ennast kõvasti treenima, siis hobikeegli puhul tuleb treenitus ja viskeoskus mängude käigus.

Nii nagu igal teisel spordialal, saavad lihased paraja koormuse boolinguski.

Veskisillal peetav «Igamehe bowling» on õblukesele Ratnikule siiani kui meeldiva seltskonnaga kokkusaamised ja hea treeningu eest. «Neis mängukordades on olemas kõik peale värske õhu,» lisas ta naerdes.

Juba tähtsamad on Järvamaa firmaliiga võistlused. Neist rääkides on Ratniku silmis märgatav elevus. Tema meelest võiks rohkemgi ettevõtteid võistkonnaga välja tulla. «Sellised kokkukäimised ühendavad ju kollektiivi ja näitavad tööandja hoolimist oma töötajatest,» arutles ta. «Ühed mängivad ja teised saavad käia neile kasvõi kaasa elamas.»

Neid mängu ei soovita Ratnik võtta kui võistlust ja vajadust olla teistest parem, pigem nautida hasarti, mis paneb tahtma kõik kuulid korraga maha visata.

Ratnik sõnas, et tegelikult ei meeldigi talle võistelda, talle meeldib lihtsalt mängida, eriti siis, kui õnnestub palju *strike*'e visata. Võite on lihtsalt kogunenud nii väiksematelt kui ka suurematelt võistlustelt. «Olen osalenud ka Euroopa ja maailmameistrivõistlustel, kuid mitte võitnud,» ütles ta tagasihoidlikult. «Üks põnevaimaid sõite oli 2009. aastal Malaisiasse Qubica maailma karikale.»

Kuigi Ratnik pole kunagi mänginud boolingut muu kui meeldiva sportliku ajaveetmise pärast, usub ta, et nii nagu igal teisel spordialal, saavad lihased paraja koormuse siingi. «Jalad peavad tugevad olema, viskel on töös ka selg ja

ega viskekäe koormuski väike ole, kuid kõige rohkem saab vatti aju,» selgitas ta.

Selgub, et tegemist on pingsat mõtlemist nõudva mänguga, sest tuleb otsustada, millist kuuli missuguse trajektooriga visata. Kõik oleneb sellestki, millal ja kuidas on rada õlitatud. «Oi, neid nüansse on boolingus nii palju! Need võivad ühel päeval mängu lihtsalt tuksi keerata, kuid nendeni las jõuab igaüks juba hasardi käigus,» lausutas ta.

Paaritunnise kuuliveeretamise järel on igatahes kõigil higi väljas. Ratniku selgitusel annab mäng koormust parasjagu, aga kas mõõta seda just higieritusega, mis on igal inimesel isesugune. Nii võibki ühel olla sark higist märg, aga teisel pärleandab vaid otsaesine.

Samuti on Ratniku ütlust mööda erinev seegi, mis kellegi higistama paneb. «On selleks siis soorituse eel pingeline mõtetegevus, võistluspinge või viskega kaasnev füüsiline pingutus,» täpsustas ta.

Üks on kindel: nii nagu sobivad hobikeegli harrastajale mängusaalide kuulid, nii sobivad neile ka üldkasutatavad jalatsid.

Ratnik soovib algajal valida endale käepärane kuul. «Tuleks vaadata, et näpuaugud poleks liiga suured, et pall ei kukuks käe otsast ära,» täpsustas ta.

Üldiselt on väiksema kaaluga kuulidel ka väiksemad augud ning need on mõeldud siis lastele ja naistele. Raske- ja kergekaalulised kuulid jäävad meestele.

Jalatsid tuleb valida lihtsalt parajad. Boolingujalatsite eripära on talla ninaosas libistamist soodustav nahk ja kummist kannaosas.

Muidugi on Ratnik teadlik kuulidusest, et saali ühisjalatsitest võib saada seenhaiguse. Tema meelest võib jalaseent hankida mujaltki. «See on üle tähtsustatud,» ütles ta. «See ei saa küll olla takistus, et mitte mängima tulla, ja kes ikka nii väga kardab, soovitan kasutada desinfitseerivat vahendit.»

Erinevalt saaljalatsitest on sportlase jalatsite tald ja kand vahetatavad, mis oleneb jälle hoovoturaja tingimustest.

Kui on mõttes alaga tõsisemalt tegeleda, alles siis soovitas Ratnik muretseda isiklikke kuule ja jalatseid, sest nii nagu igal spordialal, maksab ka boolinguvastust omajagu. «Lihtsalt lusti pärast mängimist saab nautida neid lisakulutusi tegemata,» sõnas ta.

Võistlusboolingus on mängijal tavaliselt kaks kuuli: vindi- ja otseviskekuul. Aastate jooksul kuulide arv suureneb, sest vindikuulid imevad endasse rajal olevat õli ja kindlate mänguarvude pärast ei veere enam nii hästi kui uued.

Et mängu kvaliteet ei langeks, tuleb varustust uuendada. Ka Ratnikul on juba kuule omajagu. «Kaheksa kuuli, millest ostnud olen vaid paar esimest. Ülejäänud olen saanud auhindadena,» lisas ta.

Välisvõistluste juhend piirab kaasaõuetavate kuulide arvu, mis Ratniku ütlust mööda on olnud viis-kuus. Eestis piirangut veel pole. «Võta või kõik oma mänguaastatega kogunenud 20 kuuli kaasa!» lisas ta lõbustatult.

Erinevalt saalikuulidest on võistleja kuulide augud tehtud täpselt tema käe järgi. «Võistlustel teen avaviske tavaliselt vindikuuliga, kui tuleb vajadus visata maha üht kurikat, siis kasutan otsekuuli,» selgitas Ratnik. «Lisaks leian rajale sobiva kuuli proovivisetega. Ei ole nii, et iga kuul sobib igale rajale.»

**JÄRVA-JAANI
AUTOTEENINDUS**
asukohaga KUKSEMAL

- **REHVIVAHETUS**
- **REMONDI-
HOOLDUSTÖÖD,
KEEVITUSTÖÖD**
sõiduautodele,
maasturitele ja
väikekaubikutele
- **DIAGNOSTIKA**
- **VARUOSADE
tellimine**

Tel 510 4991 • OÜ Clarke

GRÜNMANN OÜ
AUTOTEENINDUS

Koeru Arukülas
päästeameti taga hooldab
ja remondib jätkuvalt
sõiduaautosid ja kaubikuid.

Kohapeal valik varuosi,
filtreid, olemas vajalikud
õlid, akud, rehvid.

Kummiboksis kontrollitud
rehviseadmed.

Varuosade tellimine,
hoold- ja sillastendi
broneerimine telefonil
5322 5594.

OÜ Grünmann
tel 503 6423

Bosch Car Service
TÖÖKODA

**BOSCH
Service**

Car Service

- **Rehvide müük
ja paigaldus**
- **Kliimaseadmete
hooldus ja remont**

Asume Tööstuse 36, Paide
Tel 385 1810, 513 4056

For everything your car needs

LRK Autokoolitus

A-kategooria kursus algab 31. märtsil kell 16
A- ja B-kat kursused algavad 8. aprillil kell 17
C-, CE- ja D-kat kursused algavad 21. aprillil kell 17
Lõppastmekoolitus on 11. aprillil kell 16
Veautojuhi ameti- ja täienduskoolitus algab 11. aprillil

Vajalik eelregistreerimine. Info ja kirjanepel tel 5556 0029
e-post lrk@liikluskubi.ee, www.liikluskubi.ee

OÜ Meranna
Kooli 2, Ambla
Tel 5347 6054
www.meranna.ee

MERANNA AUTOTUBA
WWW.MERANNA.EE

**Rehvitööd, rehvide müük,
autoremont, -hooldus, varuosade
ja Xenon pirnide müük**
Tööajad kokkuleppel

TAURE
Tel 384 6666

**Autode ja
traktorite**

TEHNOÜLEVAATUS
E-R 8-18, L 9-14

Rehvitööd veo- ja sõiduautodele, traktoritele
Sõidumeerikute kontroll
Tel 516 7037

TAURE AS Tehnika 8 Türi

FIRSTSTOP

Autode remont, varuosade müük,
järelmaksu võimalus kõikidele kaupadele ja
teenustele alates 70 € - 3500 €

- **Rehivahetus**
- **Rehvimüük**

Transporter OÜ, Sirden, Jaama 13, Paide, tel 514 0960

**LEX
REHVIKODA**

Meil on, mida teie auto vajab

- * rehvitööd (sõiduaudot,
maasturid, kaubikud)
- * varuosade müük
- * autode remont ja hooldus

avatud
E-R 9.00-17.30

Kohapeal, Paide
uus! erinevaid rehviseadmeid

Tule kohale või küsi lisa:
Preediküla 1, Aravete,
Järvamaa
Tel 5657 2096, e-post:
lehar.lex@gmail.com

REHVI TEHNİK

Hooajal lahtiolekuajad pikendatud E-R 9-18 L 10-15

**Uute ja kasutatud sõidu- ja pakiautode
rehvide müük ja paigaldus**

Järvamaa, Türi vald, Kabala küla
http://www.rehvitestnik.com info@rehvitestnik.com
GSM 5649 7345, 505 0441 tel 387 7866

HYDROPARTS

**LAHTISE ÕLI
MÜÜK
OTSE VAADIST!**

Avatud E-R 8-17
Viljandi 11, 72212 Türi
Tel 383 8109

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvavat metsa, metsamaad,
palke ja paberipuitu, küttepuitu ja
raidmeid

Tel 503 8777, 514 8238
e-post eesti@metsagroup.com

Metsä

MÜÜK

Müüa liiva, killustikku, mulda
(6 t) ja küttepuid koos kohale-
toomisega. Tel 5673 7227.

Müüa sealiha poolkerede ja
veerandikena. H: 2,9 €/kg, koha-
letoomisega 3 €/kg, vajadusel
tükeldan. Tel 502 3846.

Müüa plastikuga kaetud täis-
puitpaat. Tel 503 3186.

Müüa soodsalt hinnaga talusea-
liha. Info tel 505 9151 või
5354 3002.

Müüa soodsalt sauna- ja suit-
suahjud, kaminad, pliivid, boi-
lerid. Tel 505 4355.

Müüa uus väiksem nurgadiivan
(beez). Info 5393 6395.

OST

Ostame raieõigust ja metsakin-
nistuid kuni 10 000 €/ha.
Tel 525 8067.

Ostan vanu maale ja skulptuu-
re. Tel 528 6968.

Tulen kohale ja ostan kasutatud
raamatuid. Raha kohe.
Tel 734 1901.

**GRUNDAR
PUIT OÜ**

Metsakinnistute ja raie ost
(sobivad ka osaliselt raiutud
ja hüpoteegiga koormatud
metsakinnistud)
Aitame metsakavade koostamisel
ja paberite vormistamisel

Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

KASUTATUD ASJAD

Müüa rehvid 220-508P.
Tel 5363 9540.

Müüa Tiki trailer C-270L (liiklusre-
gistris, heas korras, vähe kasutatud,
hoitud varju all). Tel 5624 6524.

Ostan vanaaegseid raamatuid,
postkaarte, fotosid, maale, graa-
fikat, münste, paberrahasid, mär-
ke, medaleid, mööblit, kellasid
jne. Tel 5829 9810.

Ostan vanaaegset mööblit, sa-
movari, teeklaasihoidjaid, hõbe-
dast suhkrukoosi, tsariaegseid
eesti- ja venekeelseid raama-
tuid, vanemaid maale ja graafi-
kat. Tel 5564 3635.

Ostan vanu hõbeesemeid (lusi-
kad, kahvlid, pitsid, topkad, eh-
ted, mündid, portsigarid, suhk-
rutoosid jne). Tel 5804 6910.

Ostan vanu raamatuid, kunsti,
märke, medaleid, ordeneid,
münste, paberrahasid, postkaar-
te, fotosid, fotoaparaate, marke,
hõbedat, lauanõusid, mänguas-
ju, taluesemeid, mööblit jm.
Tel 5629 8981.

Ostan veneaegseid ja vane-
maid münste, rahasid, rinnamär-
ke, postmarke, medaleid, kella-
sid, hõbeehteid, mänguasju, fo-
totehnikat, fotosid, lauanõusid,
valgusteid, mööblit ja raamatuid.
Tel 5845 5341.

Ostan veneaegseid kopikaid,
tsariaegseid münste ja paber-
raha, nõukogudeaegseid mär-
ke, medaleid. Müntide, medali-
te, ordenite tasuta hindamine!
Korralik euroraha teile kohe kät-
te! Küsige minult hinnapakku-
mist. Tel 5590 6683.

Ostan nõukogudeaegseid foto-
aparaate, objektive ja vane-
maid postkaarte, fotosid. Võib
ka fotosnaprit pakkuda.
Tel 5665 5551.

ÄRA ANDA

Vanad aknad Paides.
Tel 528 1758.

paideautoaed.ee

- **AUTODE OST, MÜÜK JA RENT**
- **JÄRELMAKSU VÕIMALUS**

Paide, Prääma tee 18 Tel 5554 4088, 524 5966

**Rt
Forest**
metsakinnistuste partner

- Kasvava metsa ja
raieõiguse ost
- Metsakinnistute ost
- Metsamaterjali ost
- Kasvava võsa ost
- Metsamaterjali transport
- Raieteenus
- Teeäärte ja maa-
parandussüsteemide
puhastamine võsast

Kontakt: 515 5575, 517 4060
E-mail: rtforestou@gmail.com
www.rtforest.ee

**MÜÜA
KÜTTEPUID**

Lepp 50/30 cm,
kuiv (konteineris)
42/45 €/rm

Kask 30 ja 50 cm,
kuiv (konteineris) **50 €/rm**

Lepp 50/30 cm,
poolkuiv (lahtiselt)
34/36 €/rm

Okaspuu 50/30 cm,
kuiv (lahtiselt) **34/36 €/rm**

Lepp 50/30 cm,
toores (lahtiselt) **30/31 €/rm**

Kask 50/30 cm,
toores (lahtiselt) **34/35 €/rm**

Transport hinna sees.
Info tel 5699 6890.

MEELELAHUTAJA

MUTIONU ÜLLATAB, ET
JÄRVAMAAKAD ANALOOG-
MAAILMAS
ÜLDSE ÜKS-
TEIST EI TUNNE JA
OMA IHASID
TEISTEGA JAGADA
EI TAHA, NAGU NEN-
DE TULESAATJATEGA ON!

JAH, EHK TÕESTI KOLLEKTIVE SELL-
EKS EI JÄTKU, AGA INDIVIIDE,
KEDA TULI TÕMBAB KUI
MAGNETIGA JA TÄIDAB SALA-
PÄRASE ERUTUSEGA? VÄHEMALT
SAITUNGIST ON JÄÄNUD KÜLL
SELLINE MULJE, ET JÄRVAS
TULEKUMMARDAJATEST JA
PÜROMAANIDEST PUUDUST EI OLE!

Mutionu kolumn on vürtsikas ühiskonna kõverpeegel.

Mutionu on valgustanud rahvast juba viis aastat. Nüüd on ta jõudnud Järvamaale selleks, et kergitada teie kulme ja laiendada silmaringi. Vaadake tema veebilehte või sõbrunege temaga Facebookis!

Suure Lennu kaarel süttivad tuled

Täna kell 14.30 tähistatakse Järva-Jaani pastoraadi pargis president Lennart Meri 85. sünniaastapäeva tulede süttamisega.

Juba alates 2006. aastast süüdatakse sel päeval Kaali meteoriidi lennuteel lõkkeid ja märgutulesid, sest just Lennart Meri kirjeldas oma raamatus «Hõbevalgem» Kaali järve moodustanud meteoriidi teekonda üle Eesti alustades Väike-Maarja lähe-

dal atmosfääri sisenemisest kuni Saaremaale kukkumiseni.

Suure Lennu kaar ehk mõtteline kaar Ebavere mäe ja Kaali kraatri vahel kulgeks Järvamaal Järva-Jaani kohal üle Purdi ja Lõõla küla.

Sel puhul süttivad Järva-Jaani pastoraadi pargis märgutuled, esinevad kohalikud taidlejad, loetakse katkendeid Lennart Meri raamatuist. (JT)

Näitus vahendab ameeriklase hingeelu

Järgmisel neljapäeval, 3. aprillil kell 15 avatakse Türi kultuurikeskuse galeriis USA saatkonna näitus «Picturing America». Tutvustuses on öeldud, et väljapanek «Ameerikat kujutades» on nagu aken ameeriklase hingeellu. Näha saab 40 pilti, mis kujutavad Ameerikat tutvustavaid kunstiteoseid ja ajaloosündmusi.

Sari «Ameerikat kujutades» pakub loomingulisi viise uurida selle riigi ja rahva

ajalugu ning ideaale. Näitus Türi galeriis jääb avatuks kuni 28. aprillini.

Enne avamist esineb kultuuri- ja meediaprogrammi de nõunik Menaka Nayyar Türi põhikoolis õpilaste ettekandega USA loodusest, loodusparkidest ja keskkonakaitsest ning vastab USA eluolu puudutavatele küsimustele. USA suursaatkonna esindus külastab ka Eesti ringhäälingumuseumi. (JT)

KINOTEATER
esitleb: **PAIDES**
VÕIDAB SEE, KELLEL ON KÕIGE HULLEM MEES

Piret Krumm ja Katariina Tamm räägivad ausalt, mis tunne on olla vallaline naine Eestis.
Meestele kohustuslik
Lava taga: Diana Leesalu, Paavo Piik

Õdus õhtu Paide Kultuurikeskuses 6. aprillil kell 19:00 Pilet 10/12 Piletilevist või Paide Kultuurimajast
www.facebook.com/kinoteater

Ugala Teater + Kuressaare Linnateater
William Douglas Home
VANA ÕNGITSEJA
The Kingfisher • komöödia

9. aprillil kell 19 Türi Kultuurikeskuses
27. aprillil kell 18 Järva-Jaani Kultuurimajas
Lavastaja Peeter Tammearu
Osades Luule Komissarov, Arvo Raimo, Peeter Jürgens
Piletid eelmüügist 9 €, nädal enne etendust 12 €, sooduspilet 9 €

Laulupeoks valmistuvad: vasakult väike Amanda, Targu Talita toimetaja Jana Rand, väike Sandra ja Maalehe peatoimetaja Aivar Viidik.

Maalehega laulupeole!

Telli Maaleht ja võida ainulaadne laulupeopakett!

Loosi läheb kolm superpaketti ja viis perepaketti!

Superpakettis sisaldub:

- Istekohad kahele laulukaare ette
- Reet Ausi disainitud suur piknikutekk
- Spetsiaalselt võitjale Reet Ausi poolt disainitud riided
- Võitja kaaslasele laulupeo T-särk
- Vihma kaitseks keebid
- Eesti lipud
- Laulupeolise piknikukorv

Perepakettis sisaldub:

- Laulupeo pääsmed neljale
- Laulupeo T-särgid neljale
- Eesti lipud

Kampaania kestab 03.03.–27.04.2014. Loosimine toimub 6.05.2014.

Kui Sa oled juba Maalehe tellija, siis ära unusta end registreerida loosimisele.

Kui Sul pole veel Maalehe tellimust, siis vormista see 6 või 12 kuuks ja registreeri ennast loosirattasse: www.maaleht.ee/telli, klienditugi@lehed.ee või tel 680 4444.

TELEKAVA

Esmaspäev 31. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Maahommik*
12.45 Klassikatahed 2014*
14.05 Vaalasaarte Maria*
15.00 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed: Koidula
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
22.10 Välisilm
22.10 Dok Siidid ja sunniidid: salajane sõda
23.05 Saada söber Euroopasse*
23.30 Ringvaade*
00.35 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhhattani tühkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi armastus*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiviid
17.00 Manhhattani tühkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Saladused
20.30 Naabriplika
21.30 Tohter Olaf
22.30 Kaks ja pool meest
23.00 Bordell 232
00.05 Nikita
01.00 Ärapanija*
01.25 Mf Spetsialist*
03.10 Reporter*
04.00 Kuldvillak*
04.30 Mf Rosamunde Pilcher – Äralubatud pruut*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.20 Öhtusöök viiele
12.00 Grey anatoomia
13.00 Palume lavale*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Vöta või jätta
21.30 Padjaklubi
22.30 Mf Riskikuller
00.30 Hawaii 5-0
01.25 Viimane hoiatus
02.15 Padjaklubi*
03.05 Stopt!

07.10 Animasarjad
08.30 Tagatargemad
09.00 Ringvaade* **09.35**
 2020: Läänemeri – elu või surm?
11.00 Siin ja praegu **12.05** Jamie Oliveri 30 minuti road* **12.28** ERR uudised **16.25** Professor Viitedo liivlased **17.00** Eesti muusikaviideid **17.30** Kui kured lapsi ei too **18.00** Okaspead **18.25** Fiksid **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Esimeses ringis **20.40** Eesti buket **21.10** AKU: Kunstnikumüü **21.30** Jüri Üdi klubi **22.25** Mf Monty Python. Elu möte **00.10** Spioonid*

09.00 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Väravi* **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Tenerife **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** Top Gear* **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Koige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Jää **23.20** Puhkus Mehhi-ko **00.35** Seks ja linn **01.05** Teismeliste seksile **02.05** Uus tüdruk* **02.55** Tenerife, 3*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiviid **10.45** Aafrika südamas* **12.00** Mf Hertsgoginna* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südamas **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Seotud **21.00** Mf Moonlight Bay kuningas ja kuninganna **22.45** Trinny ja Susannah Hollandis **23.45** Reporter **00.40** Ellen* **01.35** Raudsed kokad **02.25** Madin elutoas **02.45** Fort Boyard **03.35** Südametukse* **04.20** Madin elutoas* **04.45** Reporter*

06.30 Kaks kanget – haiged mehed* **07.00** Reporter* **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Tsikliviendade lemmikkõrts **10.10** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Chuck* **15.20** Komissar Rex **16.15** Näljased meremehed **17.10** Kuulsuste surmahetlus **17.40** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Ärapanija **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Kriminaalne Venemaa **22.30** Gaasikontroll **00.20** Kaks ja pool meest **00.45** Tuvikesed

Teisipäev 1. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Prillitoos (subtiitritega)*
13.00 Osoon (subtiitritega)*
13.30 Välisilm*
14.05 Taftisuki parimad palad 2010
15.00 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.39 Vanamehe multikas
21.40 OPI! teater
22.08 Vanamehe multikas
22.10 Pärandus
23.08 Vanamehe multikas
23.10 Hyacinth Bucket*
23.40 Vanamehe multikas
23.50 Ringvaade*
00.55 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhhattani tühkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Saladused*
12.00 Naabriplika*
13.00 Seotud: Sillerdav suvi*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiviid
17.00 Manhhattani tühkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Kodutunne
21.30 Viimane võmm
22.30 NCIS Los Angeles
23.30 Mf Sõelapõhjaks
01.10 Kaks ja pool meest*
01.35 Ekstreemkalapüük Robson Greeniga

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.20 Öhtusöök viiele
12.00 Grey anatoomia
13.00 Vöta või jätta*
14.30 Võimalik vaid Venemaal*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga
21.30 NCIS kriminalistid
22.30 Mf Minority Report – kolmas otsus
01.20 Hawaii 5-0
02.05 Viimane hoiatus
02.50 Ära usalda mõrda korterist 23

07.10 Animasarjad*
08.15 Lastetuba* **08.30**
 Näite mäng **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool
11.00 Jüri Üdi klubi* **11.57** ERR uudised **17.05** Olgu nii nagu on!* **18.00** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Pealtnägija (vk) **20.45** Eesti lipp ümber Islandi* **21.15** Kadri Seeder **21.30** Kaksikümmend farmerit teel kuulsusele **22.25** Teaduspalavik **22.55** dokkaader: Elena* **00.10** Mf Monty Python **02.01** ERR uudised

06.00 Power Hit Radio – KICKSTART **08.30** Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Jää* **12.40** Koige naljakamad koduvideod* **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Tenerife **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Koige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli Meistrite liiga **23.35** Puhkus Mehhi-ko **00.50** Seks ja linn **01.20** Uus tüdruk* **02.00** Tenerife*

05.30 Manhhattani tühkatriinu **06.20** Totaalne ärkamine! **08.15** Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiviid **10.45** Aafrika südamas* **12.00** Rahvusvaheline selgelnägiate tuleproov* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südamas **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Naabriplika **21.00** Jaht modellilepingule **22.00** Ameerika tippmoel* **23.00** Elu 24 live **23.55** Reporter **00.50** Ellen* **01.45** Raudsed kokad

06.30 Ärapanija* **07.00** Reporter* **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan **10.10** Näljased meremehed* **11.05** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Chuck* **15.20** Komissar Rex **16.15** Näljased meremehed **17.10** Kuulsuste surmahetlus **17.40** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Krimi **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Beaver Falls – üks valatu suvi **22.30** Punker **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Kolmapäev 2. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Meie inimesed*
12.20 OPI! teater*
12.50 Puudutuse aeg*
12.55 Omavahel
13.05 Meloodia 67
13.30 Eesti lood
14.00 Ajalik ja ajatu*
14.30 Rakett 69*
15.00 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Foorum
22.10 Ajujaht
22.35 Ringvaade*
00.20 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhhattani tühkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Viimane võmm*
12.30 Parim enne*
13.00 Tohter Olaf*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiviid
17.00 Manhhattani tühkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Roosi-de sõda
21.00 Heeringas Veenuse öäl
21.30 Pilvede all
22.30 Seotud
23.30 Jahtunud jälg
00.30 Mis? Kus? Millal?*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.20 Öhtusöök viiele
12.00 Grey anatoomia
13.00 Kaalul on rohkem kui elu*
14.00 Juurdlust viivad läbi sensitiivid*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaalul on rohkem kui elu
21.00 Võimalik vaid Venemaal*
21.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
22.30 Staardid veinimõisas
23.30 Kodumaa
00.35 Oiglus nimel
01.30 Kodid

07.10 Animasarjad*
08.15 Lastetuba* **08.30**
 Püramiidi tipus **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **11.00** Teaduspalavik* **11.30** Eesti muusikaviideid **12.03** ERR uudised **17.05** Idée fixe: Andres Vanapa **17.30** Vahva mees, kes pilli teeb **18.00** Mõmmi aabits **18.30** Animasarjad **19.00** Samsam **19.05** Sõprade linn **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.55** Käsiplalli EM valikmäng: Eesti – Sveits **21.35** Mis juhtuks, kui **22.00** Mf 5 sentimeetrit sekundis **23.00** Siidid ja sunniidid: salajane sõda* **23.50** Mina, Lennart Meri*

06.00 Power Hit Radio – KICKSTART **08.30** Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Paladin: draakonitapja ja koidik* **11.30** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Tenerife **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Koige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli Meistrite liiga **23.35** Euroopa pokkeriturnee **00.35** Seks ja linn

05.30 Manhhattani tühkatriinu **06.20** Totaalne ärkamine! **08.15** Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiviid **10.45** Aafrika südamas* **12.00** Pan Am* **12.50** Staariminitud **13.00** Kuula mu laulu* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südamas **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Tohter Olaf **21.00** Mf Mr Beani puhkus **22.50** Pan Am **23.40** Reporter **00.35** Ellen*

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.05** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Chuck* **15.20** Komissar Rex **16.15** Näljased meremehed **17.10** Kuulsuste surmahetlus **17.40** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Krimi **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Beaver Falls – üks valatu suvi **22.30** Punker **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Neljapäev 3. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Pealtnägija*
12.45 Tõuse ja säral*
14.05 Vabariigi kodanikud (sub)*
15.00 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13
17.40 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
20.30 Lähetus
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 MI
22.35 Eesti jazz gala 2014
23.30 Ringvaade*
00.35 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhhattani tühkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Heeringas Veenuse öäl*
13.00 Suur lotokolmapäev – Roosi-de sõda*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiviid
17.00 Manhhattani tühkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Parim enne
20.30 Laula mu laulu
22.00 Mf Bridget Jonesi päevik
00.00 Chuck
00.55 Bordell 232*
01.45 Jahtunud jälg*
02.30 Hooaeg*
03.05 Reporter*
03.55 Kodusaade*
04.40 Lemmikretseptid*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.20 Öhtusöök viiele
12.00 Grey anatoomia
13.00 Kaalul on rohkem kui elu*
14.00 Juurdlust viivad läbi sensitiivid*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kodumäng
20.30 Kättemaksukontor
21.30 Selgelnägiigate tuleproov
23.00 Kolmeraudne
00.00 Grey anatoomia
01.00 Euroopa pokkeriturnee
02.00 Ärkvel
02.50 Kodumäng*

07.10 Animasarjad*
07.45 Mõmmi aabits* **08.10** Lastetuba* **08.30** Vahva mees, kes pilli teeb* **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **11.00** Teaduspalavik* **11.30** Eesti muusikaviideid **12.03** ERR uudised **17.05** Idée fixe: Andres Vanapa **17.30** Vahva mees, kes pilli teeb **18.00** Mõmmi aabits **18.30** Animasarjad **19.00** Samsam **19.05** Sõprade linn **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.55** Käsiplalli EM valikmäng: Eesti – Sveits **21.35** Mis juhtuks, kui **22.00** Mf 5 sentimeetrit sekundis **23.00** Siidid ja sunniidid: salajane sõda* **23.50** Hung **00.10** Sherlock*

06.00 Power Hit Radio – KICKSTART **08.30** Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Paladin: draakonitapja ja koidik* **11.30** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Tenerife **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **20.00** Vörkpalli otseülekanne **22.00** Mf Rusikaga ja jalaga **23.45** Puhkus Mehhi-ko **01.00** Seks ja linn **01.30** Uus tüdruk* **02.20** Tenerife*,

05.30 Manhhattani tühkatriinu **06.20** Totaalne ärkamine! **08.15** Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiviid **10.45** Aafrika südamas* **12.00** Pan Am* **12.50** Staariminitud **13.00** Kuula mu laulu* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südamas **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Pilvede all **21.00** Süües seksikaks **21.30** Kolm naist paadis **22.00** Kuula mu laulu **23.10** Mõrvaenetajad **00.05** Reporter **01.00** Ellen* **01.55** Raudsed kokad

06.30 Krimi* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.05** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Chuck* **15.20** Komissar Rex **16.15** Näljased meremehed **17.10** Kuulsuste surmahetlus **17.40** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Guinness World Records – pööraseimad rekordid **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mf Agent Salt **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Reede 4. aprill

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 MI*
12.25 Kahekõne (subtiitritega)*
12.50 Foorum (subtiitritega)*
13.45 3 hitti: Toidupidu
13.55 Kapital*
14.25 Lähetus: *
14.50 Minuscule
15.00 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13
17.40 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
19.35 Mõistlik või mõttetu

TOIMETUS

Väike-Aia 5,
Paide 72711, postkast 38
e-post: toimetus@jt.ee

Peatoimetaja
Merili Nikkolo 384 9239
Peatoimetaja asetäitja
Tiit Reinberg 384 9233
Toimetaja Marika Rajamäe
384 9231
Reporterid
Birgit Itse 384 9235
Merit Männi 384 9236
Silvi Lukjanov 384 9238
Kuido Saarpuu 384 9237
Korrektoir Triin Prints 384 9234
Küljendaja
Kristo Kivisoo 384 9230
Fotograaf Dmitri Kotjuh
384 9210
Reklaamiosakond:
reklaamitoimetuse peaspetsialist
Ainar Tamm 5304 4220
müügispetsialist
Mari-Ann Pill 384 9223
kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058

KUULUTUSED JA AJALEHE
TELLIMUSTE VASTUVÕTT
Klienditeenindaja
Maarika Heinaste 384 9200
kuulutused@jt.ee

Avaldame kaastunnet
Astale lastega
IVO TÄHE
surma puhul.
Endised kolleegid
Peetri koolist

Avaldame sügavat kaas-
tunnet Juta Vahterile
perega kalli ema
ASTA KOGERI
surma puhul.
Maanteeameti Paide esindus

Kallis Juta! Südamlik
kaastunne Sulle ja Su
perele kalli ema
ASTA KOGERI
surma puhul.
Ulvi, Maaja ja Jüri

Avaldame kaastunnet
lähedastele kalli
IDA JÜRGENI
surma puhul.
Perekond Võsur

Avaldame sügavat kaastun-
net Liliäle ja Jaanile pere-
dega armsa venna ja onu
EDUARD EINERI
surma puhul.
Aino ja Ants peredega

Las küünlatuli mälestusi paitab
ja vaikselt kaotusvalu
leevendada aitab.

Avaldame kaastunnet
Eljule, Urmasele ja
Veikole armsa abikaasa
ja isa
KALJU TARVISE
surma puhul.
Tiina, Reet, Toivo ja Helmi

Tartumaa põllumeeste liit

korraldab 4. aprillil kl 10 Paide kultuurikeskuse
kooriklassis tasuta infopäeva
„Seemnesegude valik ja koostamine erineva kasutus-
otstarbega rohumaaade uuskülviga rajamiseks ja
renoveerimiseks tava- ja mahetootmises“
Päevakava www.pikk.ee - sündmuste kalender
Lektor on **emeritprofessor Rein Viiralt**
Eesti Maaülikoolist
Eelregistreerimine tlt@kodu.ee või 736 6955

KINNISVARA

Vahetada 3toal korter Paides
elamiskõlbliku **suvila või väik-
sema maja vastu** Paides või sel-
le ümbruses. Tel 5691 1492.

Müüa 1toal kort Paides Aasa t.
Tel 551 6087.

Müüa 1toal mugavustega kort
(43 m²) Lääne-Virumaal Rakkes.
Info tel 5675 0239.

Müüa 2toal rõduga kort Paide
kesklinnas. Tel 5565 2059.

Müüa 3toal kort Paides (rõdu-
ga). Tel 5552 8426.

Müüa 3toal renoveeritud kor-
ter Vaimastveres. Tel 5388 4100.

Müüa talumaja koos lisahoone-
te ja 1,6 ha haritava maaga Koe-
ru lähedal. H: 32 000 €. Tel
5687 6225.

Müüa väiksem talumaja (62,4
m²) Koeru vallas Väinjärve külas.
Majas kaks tuba, suur köök, esik
ja suur sahv. Kõrvalhoones
saun, kanaliga garaaž ja kuur.
Maakelder. Viljapuuad, puur-
kaev ja rendil olev põllumaa (1,9
ha). Karl Siiraja 516 5452.

Ostan maad. Tel 529 3609.

LOOMAD

Müüa aasta munenud kanu (h:
3,50 €/tk). Toome kohale.
Tel 565 5196.

METSAMATERJAL

50 cm katla- ja ahjuhalud. Ve-
du tasuta. Tel 5373 9959.

Kaminapuud (kask). Hea hind.
Vedu tasuta. Tel 504 0872.

Lõhutud küttepuid.
Tel 5605 3338.

Lõhutud puud (haab, kask,
lepp, 25–100 cm). H: al 32 €/rm.
Tel 5373 7294.

Toores lõhutud sanglepp (must
lepp). H: 32 €/ruum.
Tel 5628 5481.

Metsaharvenduse OÜ

ostab

kasvatavat metsa,
raieõigust,
metsakinnistuid
ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine
ja transport üle Eesti.

516 0843, aavopluss@gmail.com

OÜ Estest PR ostab põllu- ja
metsamaad. Tel 504 5215,
514 5215.

OÜ Silvanus Metsatööstus ostab
metsa- ja põllumaad.
Info 529 2037.

Silvestal OÜ ostab raieküp-
seid metsakinnistuid. Kiire
tehing! Tel 5308 8945.
andres.toome@silvestal.ee.

Soovin osta 1toal kort Paides
Ristiku t (I-III k). Tel 5849 3099.

Soovin üürida garaaži Türil.
Tel 5833 0091.

Üürile anda 2toal ahik kort Pai-
des. Tel 5626 3752.

Üürile anda 2toal keskk kort
Paide kesklinnas. Tel 518 5824.

Metsaharvenduse OÜ

ostab

kasvatavat metsa,
raieõigust,
metsakinnistuid
ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine
ja transport üle Eesti.

516 0843, aavopluss@gmail.com

Firma ostab kasvatat leppa.
Tel 5373 7294.

Müüa 3m küttepuid.
Info 526 4919.

Müüa 3 m küttepuid (lepp,
kask). Min kogus 30 rm.
Tel 5613 8960.

Müüa 50 cm küttepuid (kuiv ja
märg). Teave tel 526 3881.

Müüa kuivi ja märgi küttepuid.
Tel 521 9496.

Müüa kuivi kaminapuid 40 l
võrkkottides, kütteklotse ja
-graanuleid, puit- ning turbabri-
ketti. Tel 504 5632.

Müüa lõhutud küttepuid.
Tel 5683 0454.

Müüa toorest halupuud, kuivi
pakitud kütteklotse ja kamina-
puid, pelletteid ning puit- ja tur-
babriketti alusel. Vedu tasuta.
Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa kuivi ja märgi lõhutud küt-
tepuid. Teave tel 523 5877.

Müüa soodsalt kuivi lõhutud
küttepuid. Tel 504 5632.

Türi-Alliku küttekontor müüb 30,
40, 50, 60 cm saetud ja lõhutud
tooreid ja kuivi küttepuid. Vedu.
Tel 516 6305.

Metsaharvenduse OÜ

ostab

kasvatavat metsa,
raieõigust,
metsakinnistuid
ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine
ja transport üle Eesti.

516 0843, aavopluss@gmail.com

Firma ostab kasvatat leppa.
Tel 5373 7294.

Müüa 3m küttepuid.
Info 526 4919.

Müüa 3 m küttepuid (lepp,
kask). Min kogus 30 rm.
Tel 5613 8960.

Müüa 50 cm küttepuid (kuiv ja
märg). Teave tel 526 3881.

Müüa kuivi ja märgi küttepuid.
Tel 521 9496.

Müüa kuivi kaminapuid 40 l
võrkkottides, kütteklotse ja
-graanuleid, puit- ning turbabri-
ketti. Tel 504 5632.

Müüa lõhutud küttepuid.
Tel 5683 0454.

Müüa toorest halupuud, kuivi
pakitud kütteklotse ja kamina-
puid, pelletteid ning puit- ja tur-
babriketti alusel. Vedu tasuta.
Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa kuivi ja märgi lõhutud küt-
tepuid. Teave tel 523 5877.

Müüa soodsalt kuivi lõhutud
küttepuid. Tel 504 5632.

Türi-Alliku küttekontor müüb 30,
40, 50, 60 cm saetud ja lõhutud
tooreid ja kuivi küttepuid. Vedu.
Tel 516 6305.

Metsaharvenduse OÜ

ostab

kasvatavat metsa,
raieõigust,
metsakinnistuid
ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine
ja transport üle Eesti.

516 0843, aavopluss@gmail.com

PAIDE KÜTTELAOS:

■ puitbrikett ümar, h: 180 € **175 €/alus**
■ puitbrikett kandiline, h: 150 € **145 €/alus**
■ turbabrikett, h: 115 € **110 €/alus**
■ küttegraanul
■ kivisüsi
■ kaminapuud, klotsid

**Veovõimalus. Parkali 18, tel 383 2088,
www.algaveod.ee**

MUUD

Müüa kottidesse pandud kuiva
puhast **saepuru**. H: 2 €/200-l
kott. Tel 5695 0387.

TÖÖ

OÜ Silvanus Metsatööstus pak-
ub tööd Harvester John Deere
1070 **operaatorile**. Töö kahes
vahetuses ja Järvamaal. Nõutav
eelnev töökogemus.
Info 529 2037.

Paide Takso OÜ pakub tööd **tak-
sojuhtidele** (vanuses 40+).
Info 526 4115.

Pakume tööd **CE-kat veoautoju-
hile**. Töö vahetustega, 3 nädalat
tööl 1 nädal kodus või 2 nädalat
tööl 1 nädal kodus. Vajalik vara-
sem töökogemus pool- ja/või
täishaaikel ja eesti keele oskus.
Kasuks tuleb kohusetunne, au-
sus, lojaalsus. Püsiv töö Soome-
Rootsi vahel. Korralik tehnika ja
palju tööd. Tel 528 2617, Marek.

Pakume tööd **C-kat autojuhile**.
Eelnev töökogemus vähemalt 2
a. Tel 5851 5041,
teeraminvest@gmail.com.

Pakume tööd **juuksurile** Paides.
Tel 5691 3023.

PÕLLUNDUS

Kasvuhooned ja kihtplast kas-
vuhoonetele. Tel 503 7585,
www.kasvuhooned.com.

Müüa heina. Ostja vedu.
Tel 5383 8431.

Müüa heinarulle Türi v, Äiamaa
k. Tel 5342 3312.

Müüa kartulit «Laura» ja «Ma-
rabel» Sargvere hoidlas.
Tel 554 0936.

Müüa kartulit «Princess». H:
suured 0,25 €/kg, seemnesuur-
us 0,20 €/kg. Veovõimalus.
Tel 387 3389, 527 5330.

Ostan ratastel väetisekülviku,
karjamaaäkke ja põllurulle.
Tel 5613 1000.

SÕIDUKID

Sõiduautode kokkuost.
Tel 553 3060.

Müüa VW Vento 1992. H: 500 €. Tel 5363 9167.

Ostan Lada 01–07. Autod või-
vad olla avariilised.
Tel 5627 4404.

KULTURIKESKUS

2. apr kl 19 Eesti Kontserdi
kontsertsari «Kuldne klassika» –
Peer Gynt. Pääse 5/8 € müügil
Piletimaailmas ja kultuurikesku-
se kassas.

30. märtsil kl 16 **heategevus-
kontsert** «Liikuv ja liigutav». Toe-
tajakaart alates 2 € müügil kul-
tuurikeskuse kassas.

Valge päeva on varjanud
mure kivine sein.
Tõde valus on uskuda,
raske kaotuse lein.

Siiras kaastunne Aerele,
Margusele ja Viljarile
perega kalli ema,
vanaema ja
vanavanaema

AINO KALAMEHE
surma puhul.

Ülle ja Mati

TEENUS

Aednik teeb kevadisi **viljapuude
lõikustöid**. Tel 5681 8098.

Ehitiste projektid.
Tel 5647 4636.

Ehitustööd (katused, fassaadid,
viimistlus, vannitoad jne).
Tel 5818 9904.

Elektritööd. Tel 5818 9904.

**Fassaaditööd ja trepikodade
remont**. Tel 5843 8814.

Fekaalivedu. Tel 5829 2384,
Cosmogroup OÜ.

Firma annab laenu. Näide:
2000 € 24 kuuks on kuumakse
135 €, krediitkulukuse määr
73,32 % (www.laengv.ee). Tutvu-
ge tingimustega, konsulteerige
spetsialistiga. Tel 5199 7679.

Halumasinatenuus (töötab
bens mootoriga). Tel 5668 9761.

Kaardid ennustavad.
Tel 900 1727, h: 1,09 €/min.

Kasutatud rehvid ja rehvitööd
Paides Pärnu 131.
Tel 5657 7515.

Korstnapühkija H. Sepp.
Tel 5697 1041.

Korstnapühkija-pottsepp tuleb
7 päeva nädalas. Tel 552 8512.

Küttepuede saagimine, lõhku-
mine halumasinaga.
Tel 5554 7564.

Liiv, killustik kohaletoomisega.
Tel 521 9496.

**Metsamasina lintide taasta-
mistööd**. Tel 5802 7450, Resto-
re OÜ, info@restored.ee.

Ohtlike puude langetus.
Tel 5663 2968, 5340 2068.

Pakun kaevetöid 2,7 t minieks-
kavaatoriga. Tel 5620 0055.

Pottsepatööd. Tel 507 9037.

Puurkaevude ja maasoojus
puuraukude puurimine. Vee- ja
kanalisatsioonitorustiku, mahu-
tite, septikute ning pumpade
müük ja paigaldus.
Tel 5569 4310, www.puurvesi.ee.

**Puurkaevude rajamine ja pu-
hastamine**. Vee- ja kanalisat-
sioonitorustike, septikute ja sü-
vaveepumpade paigaldus.
Tel 502 1279, 526 9604,
www.puurkaevumeistrid.ee.

Rakke-, salv-, sahtkaevude
kaevamine, puhastamine ja re-
mont. Tel 557 4792.

Salvkaevude kaevamine, pu-
hastamine ja remont.
Tel 5672 7555.

Septikud, reoveemahutid.
Müük ja paigaldustööd.
Tel 5306 5322, www.reovesi.ee.

Septikute paigaldus, kanalisat-
siooni ja veetrassitööd.
Tel 521 7415, info@veegrupp.ee,
www.veegrupp.ee.

Soojustamine puistevillaga.
Tel 5665 0604, 502 0066.

PAIDE TAKSO
TEL. 1212
PAIDE

Telli Paide takso tel 5858 9554.

Viin tasuta ära terved suurelai-
nelised **eterniitplaadid**.
Tel 5373 7294.

stik
AUTOLAMMUTUS
FORD & MAZDA
[Sõiduautod | Pakitud | Muuturid]
• KASUTATUD VARUOSAD
• UUED VARUOSAD
• ORIGINALVARUOSAD
• REMONT / HOOLDUS
• AUTODE OST
Tel 389 5557 Mob 525 2166
Stik Autolammutus OÜ, E-R 8-17, Järvamaa,
Roosna-Alliku, Pärnu mnt 7, www.stik.ee

Klaasplastist mahutid, septi-
kud, tellimustooted. Tarneajad
lühikesed. Hinnad soodsad.
Veovõimalus. Novewater OÜ, tel
5683 9299, info@novewater.ee.

Kuiv 30 cm lepp (h: 2 €/võrk),
kuiv 30 cm kask (2,5 €/võrk),
kuiv kütteklot (1,9 €/ võrk).
Vedu tasuta! Tel 5691 9084.

Kuivad kütteklotid (hind 1,30
€), küttepuid, puit- ja turbabri-
kett. Vedu. Tel 506 8501.

Liiv, killustik 2,5 t. Vedu.
Tel 5373 9959.

Märg lõhutud lepp. H: 30 €/
ruum. Koorem laotult, täpne ko-
gus! Vedu tasuta. Tel 5373 2282.

Müüa hõõvelsaag.
Tel 5304 4455.

Müüa kasut suverehve (kõik
möödud) Mäos. Tel 5196 2260,
5332 6161.

Müüa katuse-, seina- ja si-
leplekki. H: al 4,15 €/m².
Saadaval harja- ja viiluple-
kid (3 €/jm). Tel 508 6435.

Müüa küttepuid ja kuivi klot-
se. Info tel 5693 3189.

Toru- ja sanitaartehtnilised
tööd. Tel 5818 9904.

Vanade eterniitkatuste reno-
veerimine. Tel 5629 8738, in-
fo@palmergrupp.ee.

Vannitubade remont.
Tel 5390 0445.

Vilja- ja ilupuude lõikus,
konsultatsioon. Okste ära-
veo võimalus. Tel 551 8717.

Õunapuulõikus. Tel 5609 3174.

Kvaliteetsed pottsepatööd.
Tel 5836 9820.

PAIDE TAKSO
TEL. 1212
PAIDE

Telli Paide takso tel 5858 9554.

Viin tasuta ära terved suurelai-
nelised **eterniitplaadid**.
Tel 5373 7294.

Õhtujuht, muusika.
Tel 523 8481.

MÜÜK

stik
AUTOLAMMUTUS
FORD & MAZDA
[Sõiduautod | Pakitud | Muuturid]
• KASUTATUD VARUOSAD
• UUED VARUOSAD
• ORIGINALVARUOSAD
• REMONT / HOOLDUS
• AUTODE OST
Tel 389 5557 Mob 525 2166
Stik Autolammutus OÜ, E-R 8-17, Järvamaa,
Roosna-Alliku, Pärnu mnt 7, www.stik.ee

Klaasplastist mahutid, septi-
kud, tellimustooted. Tarneajad
lühikesed. Hinnad soodsad.
Veovõimalus. Novewater OÜ, tel
5683 9299, info@novewater.ee.

Kuiv 30 cm lepp (h: 2 €/võrk),
kuiv 30 cm kask (2,5 €/võrk),
kuiv kütteklot (1,9 €/ võrk).
Vedu tasuta! Tel 5691 9084.

Kuivad kütteklotid (hind 1,30
€), küttepuid, puit- ja turbabri-
kett. Vedu. Tel 506 8501.

Liiv, killustik 2,5 t. Vedu.
Tel 5373 9959.

Märg lõhutud lepp. H: 30 €/
ruum. Koorem laotult, täpne ko-
gus! Vedu tasuta. Tel 5373 2282.

Müüa hõõvelsaag.
Tel 5304 4455.

Müüa kasut suverehve (kõik
möödud) Mäos. Tel 5196 2260,
5332 6161.

Müüa katuse-, seina- ja si-
leplekki. H: al 4,15 €/m².
Saadaval harja- ja viiluple-
kid (3 €/jm). Tel 508 6435.

Müüa küttepuid ja kuivi klot-
se. Info tel 5693 3189.

Teatame kurbusega, et on lahkunud
meie kallis abikaasa, isa, vanaisa ja vanavanaisa

ILLAR KRUUSMANN
11. IX 1940 – 27. III 2014

Leinavad omaksed

Ärasaatmine esmaspäeval, 31. märtsil kell 13
Rakvere leinamajast Kunderi 6.
Palume pärgi ja kimpe mitte tuua.

Südamlik kaastunne
Juta Vahterile perega
kalli ema, vanaema,
vanavanaema ja ämma
surma puhul.

KÜ Tallinna 6 juhatus

Valge päeva on varjanud
mure kivine sein.
Tõde valus on uskuda,
raske kaotuse lein.

Siiras kaastunne Aerele,
Margusele ja Viljarile
perega kalli ema,
vanaema ja
vanavanaema

AINO KALAMEHE
surma puhul.

Ülle ja Mati

Päike tõuseb ja vaob,
inimene elab ja kaob...

Südamlik kaastunne
Janele venna ja Toivole,
Enele, Tiiale onu

HUGO MEISTRI
surma puhul.

Õie poegadega

Mälestame head naabrit

HUGO MEISTRI
ja avaldame kaastunnet
lastele peredega.

Perekond Eerik

SILVANUS
SILVANUS SAWMILL

Silvanus sawmill Väätsa saeveski ostab

• kasepakku	Ø18+ pikkus 3,1 m	hind 51 €/tm
• männipakku	Ø18+ pikkus 3,1 m	hind 45 €/tm
• kuusepakku	Ø18+ pikkus 3,1 m	hind 40 €/tm
• haavapakku	Ø18+ pikkus 3,1 m	hind 36 €/tm
• sanglepakku	Ø18+ pikkus 3,1 m	hind 35 €/tm

Teave tel 529 2037

Paides Pärnu 73c Tel 385 0220

TIMEKS TEHNIKAKAUBAD

VARUOSAD PEAAEGU KÕIKIDELE
MOOTORSAAGIDELE

HOOLDUS, REMONT

Husqvarna

PLASTIKAKNAD ja -UKSED

Joveld

OÜ Joveld Järvamaa • Väätsa
tel/faks 389 2382, 5344 0094

PAIDE JA TÜRI PRILLIPOES

APRILLIS

- Jaapani firma HOYA klaaside soodustus kuni **-40%** Ka progressiivklaasidele

Soodustus kehtib raami ja klaaside koostul

PAIDE PRILLIPOES 4., 15. ja 25. aprillil

tasuta silmakontroll prillide ja kontaktläätsede tellijale

Info tel 385 0705. Paide, Pärnu 56

Silvmar Grupp ostab

- metsakinnistuid (võib olla ka raiutud)
- metsamaterjali
- raieõigust

Samas osutab
- metsaraie teenust

Tel 517 4176, silvmar@hot.ee

GLASSOLUTIONS BALTIKLAAS SAINT-GOBAIN

Saint-Gobain Glass Estonia SE

Äriüksus Glassolutions Baltiklaasi tehas Mäos otsib seoses tehase laiendusega oma meeskonda

TOOTMISTÖÖLISI,

kelle peamised tööülesanded on Mäo tehase tootmisjuhtkonnalt saadud tootmisülesannete efektiivne täitmine vastavalt kogustele ja kvaliteedinõuetele oma liinilõigis

Sinust võib saada meie meeskonna liige, kui:

- oled kesk- või kutsekeskharidusega
- oled tehniliselt taiplik ja mõtled loogiliselt
- oled täpne, kohusetundlik ja valmis meeskonnatöös
- oled kõrge stressitaluvusega ja valmis vahetustega töös, sh öises vahetuses
- valdad heal tasemel eesti keelt nii kõnes kui kirjas

Kasuks tuleb:

- töökogemus tööpinkidel
- tehniliste jooniste lugemise ja koostamise oskus
- töökogemus tootmisettevõttes

Pakume:

- tähtajatut töölepingut ja kindlat sissetulekut
- tööd kiiresti arenevas rahvusvahelises organisatsioonis
- väljaõpet kohapeal spetsialistide juhendamisel
- nüüdisaegset töökeskkonda
- tööpanusele vastavat lisatasu

Tööle asumine: esimesel võimalusel

CV ja kaaskiri koos palgasooviga palume saata märgusõnaga „Töötmistööline Mäo“ hiljemalt **25. aprilliks 2014** e-postil **personaliosakond@saint-gobain.com**
Teave tel 730 3338 või 5333 9205

TRIGON Dairy Farming

AS Trigon Dairy Farming Estonia on 3150 lüpsilehmaga piimakasvatustööstus, mille koosseisu kuuluvad AS Väätsa Agro Järvamaal, OÜ Kaiu LT Raplamaal ja Kärla Põllumajandusühistu Saaremaal. Tootmine toimub uutes nüüdisaegsetes vabapidamisautades. Kokku harime 8000 hektarit maad. Jätkame ettevõtete arendamist ja otsime edasise tegevuse laiendamise võimalusi Eestis.

Otsime oma meeskonda OÜ Kaiu LT TEGEVJUHTI

Põhilised tööülesanded:

- ettevõtte igapäevase töö korraldamine;
- meeskonna planeerimine ja juhtimine;
- tööprotsesside jälgimine;
- eelarvete koostamine ja täitmise tagamine.

Ettevõtte pakub:

- konkurentsivõimelist palka;
- mitmekesist ja huvitavat tööd kiiresti arenevas kontsernis;
- toredat kollektiivi;
- arenguperspektiivi;
- vajadusel erialaseid täiendkoolitusi;
- nüüdisaegseid töötingimusi ja -vahendeid.

Nõuded kandidaadile:

- kõrgharidus;
- eelnev töökogemus ettevõtte juhtimisel;
- täpsus ja korrektsus tööülesannete täitmisel;
- kiire õppimis- ja arenevõime, kohusetunne, hea pingetaluvus;
- hea läbirääkimis- ja suhtlusoskus;
- analüüsi- ja planeerimisoskus;
- hea arvutioskus (MS Office);
- B-kategooria juhiluba.

Kasuks tuleb:

- eelnev töökogemus põllumajandusettevõttes;
- vene või inglise keele oskus suhtlustasandil.

Sooviavaldus ja CV palume saata 7. aprilliks e-posti aadressil margus.muld@trigondairy.com. Palun lisada märgusõna „Kaiu LT tegevjuht“.

Paberlehe lood digilehes juba SÜDAÖÖST!

www.jt.ee

järvateataja

AINULT TELLIJALE!

NAISTERÕIVASTE SOODUSMÜÜK

Paide kultuurikeskuses 1. aprillil kl 10–14

AS Profile pakub:

- bleisereid
- pükse
- seelikuid
- pluuse
- veste

Suurused 34-56

Maksta saab sularahas ja pangakaardiga. KAUP OTSE TOOTJALT!

www.adaveretuulik.com

avatud iga päev 9–20

ADAVERE TUULIK

Tule sööma!

Rootsilaud ja toitade valik menüüst.

Broneeri laud sms-iga 517 7641 Tuuliku Köök OÜ

AS Profab Houses on puitelementmaju tootev ekspordile orienteeritud ettevõtte. 2014 aasta maikuu alustame tootmist värskest renoveeritud tehasehoones Türi linnas ning otsime oma kollektiivi pühendunud ja positiivseid töötajaid.

TÖÖDEJUHTATAJA

Töö iseloom:

Puitkarkassiga majaelementide ja muude puitkonstruktsioonide valmistamise juhtimine tehases.

Tööülesanded:

- töökaskude andmine ja nende täitmise kontrollimine;
- töö juhtimine ja kvaliteetse toodangu valmistamise tagamine;
- tööaja ja tootmiseks kasutatavate materjalide arvestuse pidamine;
- tootmisaruannete koostamine.

Kasuks tuleb:

- meeskonna juhtimise kogemus;
- töökogemus tootmise valdkonnas;
- hea arvutikasutamise oskus;
- meeskonnatöö valmidus;
- ehitusjooniste lugemise oskus;
- hea organiseerimis-, planeerimis- ja suhtlemisoskus;
- täpsus, kohusetundlikkus, iseseisvus ja hea pingetaluvus;
- huvi puitkonstruktsioonide ja uute tehnoloogiate vastu.

TOOTMISE ETTEVALMISTAJA-LOGISTIK

Töö iseloom:

Materjalide töötlemiseks vajalike dokumentide ettevalmistamine. Valmistoodangu komplekteerimine ja lähetamine.

Tööülesanded:

- tootmiseks vajalike materjalide koguste määramine projektdokumentatsiooni alusel;
- töökaskude ettevalmistamine tootmisele;
- valmistoodangu pakkimise ja lähetuse dokumentatsiooni ettevalmistamine;
- valmistoodangu lao arvestuse pidamine;
- aruannete koostamine.

Kasuks tuleb:

- töökogemus tootmise valdkonnas;
- hea arvutikasutamise oskus;
- meeskonnatöö valmidus;
- täpsus, kohusetundlikkus, iseseisvus ja hea pingetaluvus;
- hea organiseerimis-, planeerimis- ja suhtlemisoskus.

OSTU- JA MATERJALILAO JUHT

Töö iseloom:

Materjalide ostutegevuse korraldamine ja materjalilao arvestuse pidamine.

Tööülesanded:

- tootmise õigeaegne kindlustamine vajalike tootmis- materjalidega;
- tarnijatega suhtlemine ja läbirääkimiste pidamine;
- materjalide lao arvestuse pidamine;
- aruannete koostamine.

Kasuks tuleb:

- töökogemus ostutegevuse valdkonnas;
- hea arvutikasutamise oskus;
- meeskonnatöö valmidus;
- hea suhtlemis- ja läbirääkimisoskus;
- hea analüüsivõime, iseseisvus ja hea pingetaluvus;
- kiire kohanemis- ja reageerimisvõime ning otsustusjulgus.

OTSIME TEHASESSE TOOTMISTÖÖLISI

- MAJAELEMENTIDE KOOSTAJAJAID;
- PUITMATERJALIDE JÄRKAJAJAID, PLAADISAAGIJAJAID;
- PUITMATERJALIDE VIIMISTLEJAJAID;
- AVATÄIDETE PAIGALDAJAJAID;
- VALMISTOODANGU PAKKIJAJAID;
- TÖSTUKIJUHTI, LAOTÖÖLISI.

Nõudmised kandidaadile:

- kohuse- ja vastutustundlikkus;
- täpsus, korrektsus ja töötahe;
- valmisolek meeskonnatöös;
- kvaliteedile ja tulemusele orienteeritus.

Kasuks tuleb:

- ehituslike jooniste lugemise oskus ja tehniline taip;
- õppimisvõime ja oskus õpitut rakendada;
- töökogemus puitkonstruktsioonide valmistavas või paigaldavas ettevõttes;
- positiivne ellusuhtumine ja aktiivsus;
- kesk- või keskeriharidus, kutsetunnistus (ehitaja, puusepp, tõstukijuht jms.).

ETTEVÕTE PAKUB:

- Häid töötingimusi värskest renoveeritud tootmishoones;
- Huvitavat ja vastutusrikast tööd;
- Töös vajalikku koolitust ja väljaõpet;
- Konkurentsivõimelist töötasu vastavalt oskustele ja võimetele.

TÄIENDAV INFO:

Asukoht: Türi

Tööle asumise aeg: mai 2014

Kandideerimisavaldus koos CV-ga saata aadressile **personal@profab.ee** 21. aprilliks 2014.

Vastame meeleldi täiendavatele küsimustele.